

i n f o r m a t o r

Leto 10, številka 5, oktober 2020

Glasilo občine Slovenska Bistrica

NAČRT ZA OKREVANJE

**INTERVJU:
NATALIJA RESNIK**

FESTIVAL KERAMIKART

VSE VEČ JE LJUDI, KI V STISKI IŠČEJO POMOČ RDEČEGA KRIŽA

OBMOČNO ZDRUŽENJE
SLOVENSKA BISTRICA

Socialna dejavnost Rdečega križa je tako samoumevna, da mnogokrat ostaja delo številnih prostovoljk in prostovoljcev brez pravega družbenega priznanja, ki pa je v teh časih in razmerah še toliko bolj pomembno. S prostovoljnimi delom se zagotavlja osnovo za izvajanje različnih prvih in nujnih pomoči posameznikom in družinam v stiski, ki nimajo osnovnih eksistenčnih pogojev za življenje.

Območno združenje Rdečega križa Slovenska Bistrica pomoči potrebnim nudi:

- oblačila in obutev,
- pohištvo,
- gospodinjske pripomočke,
- šolske potrebščine,
- igračje,
- prehrambne artikle,
- higienske artikle in drugo.

V izvajanju socialne dejavnosti sodeluje

275 prostovoljk in prostovoljcev Rdečega križa.

Razdeljevanje materialne pomoči

V prvi polovici leta 2020 je Rdeči križ evidentiral več kot 1800 prejemnikov materialne in nematerialne pomoči ter razdelil 35.550 kilogramov materialne pomoči.

Rdeči križ je 1098 osebam razdelil 26.495 kilogramov osnovnih prehranskih artiklov. 43 družinam v hudi socialni stiski je pomagal s plačilom položnic in računov (plačilo elektrike, ogrevanja, vode, zdravstvenega zavarovanja, za šolo v naravi in zdravstveno letovanje otrok). 145 otrokom je pomagal pri nakupu šolskih potrebščin.

Na Debelem rtiču je letovalo 12 otrok v solidarnostni akciji Engrotuša in 11 otrok iz solidarnostne akcije Radia 1.

V času jesenskih počitnic pa bomo na zdravstveno letovanje otrok (zdravstveno letovanje na predlog zdravnika) na Debeli rtič popeljali 50 otrok.

V času razglašene epidemije so naše prostovoljke in prostovoljci pomagali pri šivanju in delitvi zaščitnih mask.

Vse več ljudi pa prosi za pomoč pri plačilu položnic, vendar Rdeči križ nima namenskih sredstev za to obliko pomoči oziroma je odvisen od zbranih prostovoljnih prispevkov. Sredstva za socialno dejavnost so prostovoljni prispevki občanov za koledarje Rdečega križa, donacije in sredstva vseslovenskih solidarnostnih akcij Rdečega križa Slovenije.

Kdo so prejemniki materialne in druge pomoči Rdečega križa?

Namen ukrepa materialne pomoči je dodatna pomoč socialno ogroženim osebam. Najbolj ogrožene osebe so fizične osebe, posamezniki in družine ali skupine, ki jih te osebe tvorijo, katerih stanje socialne in finančne odvisnosti je ugotovljeno ali priznано na osnovi meril o izpolnjevanju pogojev, ki jih je sprejelo Ministrstvo RS za delo, družino in socialne zadeve, oziroma na osnovi kriterijev, ki jih je določila humanitarna organizacija. Najpogosteje so obravnavane številčnejše družine z nizkimi dohodki, nesposobni za delo, ljudje, ki so izgubili delo, mlade družine in enostarševske družine brez rednih dohodkov, starejši nezadostno preskrbljeni občani in občanke. Vsi prejemniki morajo predložiti odločbo centra za socialno delo o prejetem redne ali enkratne denarne socialne pomoči ali prošnjo za humanitarno pomoč z dokazili dohodkov.

Rdeči križ pomaga s solidarnostnimi akcijami zbiranja denarnih prispevkov in materiala tudi ljudem, ki so jih prizadele naravne in druge nesreče, predvsem takrat, ko je ogroženo njihovo bivanje. Te akcije so vedno namenske in zbrana sredstva so v celoti namensko porabljena.

Območno združenje Rdečega križa Slovenska Bistrica izvaja v okviru socialne dejavnosti tudi programe ohranjanja socialnih stikov:

- druženje, pomoč na domu in obiskovanje ostarelih in mlajših bolnih, invalidnih in osamljenih oseb,
- obiskovanje in druženje ob visokih osebnih jubilejih in praznikih,
- srečanja starejših krajanov in krajanek,
- druženje z varovanci oziroma stanovalci Doma dr. Jožeta Potrča in drugih domov,
- medgeneracijska druženja,
- skupine starejših za samopomoč.

OZ RK SLOVENSKA BISTRICA

Skladišče Rdečega križa

(v prostorih gasilskega doma Prostovoljnega gasilskega društva Slovenska Bistrica) je odprto vsak torek od 9. do 13. ure in vsako sredo od 12. do 16. ure.

KAZALO

Rdeči križ	Stran 2
Uvodnik	Stran 3
Evropska sredstva	Stran 4-6
Turizem	Stran 5
Državni zbor	Stran 6
Občina po meri invalidov	Stran 7
RIC	Stran 8, 9, 12-13, 37
Urad za delo	Stran 10-11
Zdravje, Komunala	Stran 14
Dobrodelnost	Stran 15
Zavod za kulturo	Stran 16-18
Šolstvo	Stran 19, 22-31
Intervju	Stran 20-21
Vzgoja	Stran 30
Društva	Stran 31, 33
Knjižnica	Stran 34-37
Šport	Stran 37
Satira	Stran 38

Avtor fotografije na naslovnici: *Aleš Kolar*

**OBČINA
SLOVENSKA BISTRICA**

Kolodvorska Ulica 10,
2310 Slovenska Bistrica
Telefon: h.c. +386 2/843 28 00,
faks: 386 2/843 28 45
E-pošta: obcina@slov-bistrica.si
uradna spletna stran:
<http://www.slovenska-bistrica.si>

KOLOFON

Informator -
glasilo Občine Slovenska Bistrica
Izdajatelj:
Javni zavod za informiranje Slovenska Bistrica,
Trg Svobode 26, 2310 Slovenska Bistrica.
Uredniški odbor:
Vojka Osojnik, Tomaž Ajd, Drago Čož
Odgovorni urednik: Drago Čož
Tisk: Evrografis d.o.o.
Naklada: 9300 izvodov.
Informator prejmejo vsa gospodinjstva v občini Slovenska Bistrica brezplačno.

Foto: osebni arhiv

PRED ZLATO MATURO IN PO NJEJ

Zdaj ko sta se srednja šola z maturo in sledeče najdaljše počitnice pred dolgim obdobjem študija približala svojemu koncu, sem po dolgem času (po celih štirih letih, če smo natančni) dobil tisti sicer prijetni, a tudi malce zaskrbljujoč občutek pričakovanja. Zame se namreč tako kot po devetem razredu osnovne šole začenja drugačen čas, ko bom obrnil popolnoma nov list v knjigi življenja. Še preden me bo zajel tok študija medicine v Ljubljani, pa bi se rad nekoliko zamislil o tem, kaj je bilo in kaj še prihaja ...

Že omenjeno pričakovanje je bilo pred štirimi leti sicer res podobno zdajšnjemu, vendar je imelo ob sebi precej manj negotovosti. To je bil še namreč čas pred virusom in seveda vsemi ukrepi, ki jih je ta prinesel. Čeprav se je vse skupaj začelo pred približno pol leta, imam občutek, da traja že precej dlje. To pa najbrž prav zaradi drastičnih sprememb, ki jih je bil deležen celoten svet. Šele zdaj se lahko vsi zamislimo, kako lepo in predvsem bolj preprosto je bilo življenje pred tem. Morda se bo moje mnenje čez čas spremenilo, vendar vsaj za zdaj menim, da so bila srednješolska leta najlepši del mojega življenja. Zgodilo se je namreč toliko najrazličnejših šolskih, obšolskih, a tudi popolnoma nešolskih dogodkov, ki se jih bom vselej rad spominjal. Kljub nedavno opravljeni zlati maturi še vedno menim, da je bronasta medalja na naravoslovni olimpijadi EUSO 2018 moj največji šolski dosežek, na katerega sem neizmerno ponosen.

le sam odgovoren za znanje in uspeh, ki ga doseže.

Seveda pa je bilo treba pred koncem srednje šole opraviti še zadnje stopničko tamkajšnjega izobraževanja. S tem mislim seveda splošno maturo. Težko je govoriti o tem, kako bi se upravičeno imenovan zrelostni izpit in priprava nanj odvila, če nas spomladi ne bi presenetil tale virus. Prav zato sem še posebej ponosen na uspeh, ki sem ga dosegel. Odkar se je namreč marca začela karantena, nam je bil odvzet način izobraževanja, ki smo se ga malo po malo navajali že od prvega razreda osnovne šole. Prehod s table na zaslone je bil težaven tako za nas dijake kot tudi seveda za profesorje. Ti so se, vsaj na naši šoli, kljub vsemu izredno potrudili in nam omogočili kar se da dobro pripravo na maturo. Vsekakor pa za prihodnje generacije upam, da bodo v novem šolskem letu na nek način deležne bolj normalnega pouka z več osebnega stika.

Po opravljeni maturi nas je večina dijakov (tudi jaz sem bil med njimi) imela vsaj približen občutek, kako dobro smo se pri različnih predmetih tako imenovanega zrelostnega izpita izkazali in kakšne točke smo lahko pričakovali. Čeprav možnosti pridobitve zlate tridesetice vsekakor nisem kar takoj odpisal, so bila moja predvidevanja vendarle za točko ali dve nižja. Preden sem torej na odločilni dan objave rezultatov splošne mature kliknil na svojo internetno povezavo, sem si zaželel, da bi dobil kakršne koli točke, ki bi mi omogo-

čile vpis na zeleno fakulteto, razen seveda tiste nevhvaležne devetindvajsetice. Seveda pa večkrat marsikaj ne gre po načrtih, kaj šele po željah, in tako je tudi vame ob sedmih zjutraj zazijala številka 29. V tistem trenutku bi se seveda lahko predal in preprosto sprijaznil z dano oceno, vendar, dokler je obstajalo upanje, to seveda nikakor ni prišlo v poštev. V življenju je namreč treba verjeti – vase in v svoje sposobnosti, a tudi v druge. Po nekaj pogovorih sem se odločil napisati ugovor na oceno pri slovenščini, kjer sem imel tudi največjo možnost uspeha zaradi velikih razlik med ocenjevalcema, ki sta brala moj esej. Ves trud je bil vendarle poplačan, saj je bil moj ugovor sprejet. Moja skrita želja – biti zlati maturant – se je, čeprav z nekajtedensko zamudo, vendarle uresničila. Nekaj sreče je bilo vsekakor potrebne, tega nikakor ne zanikam, vendar tudi precej znanja. Še toliko bolj pa sem zadovoljen, da mi je to uspelo v tem norem korona letu. Zaradi stave glede moje zlate mature pa sem si moral celo svoje lase prebarvati na zlato barvo.

Sledile so najdaljše počitnice, ki jih je sicer narava samega ugovora žal že nekoliko skrajšala. Kljub temu sem imel pripravljenih kar nekaj počitniških načrtov, ki sem jih bil seveda prisiljen prilagoditi danim razmeram. Poleg krajših izletov na Štajerskem sem dvakrat obiskal slovensko morje in tudi Sočo ter tako dodobra izkoristil turistične bone. Letošnje leto nas je na nek način prisililo, da smo si ogledali lepote, ki nam jih ponuja lastna država, in tako nismo silili trumoma na Hrvaško ali kam drugam.

Vse lepo se enkrat konča, vendar nikoli ne smemo pozabiti, da je lahko konec lepega hkrati tudi rojstvo nečesa še mnogo lepšega. S to noto sem se odločil za študij medicine v Ljubljani. Poklic zdravniška me je namreč od nekdaj navduševal. Želja po študiju medicine pa se je sicer dokončno izoblikovala ob koncu srednje šole, ko smo si izbrali maturitetne izbirne predmete. Na informativnih dnevih sem obiskal tako medicinsko fakulteto v Mariboru kot tudi v Ljubljani, vendar sem se naposled odločil za slednjo, saj imamo v njeni bližini stanovanje. Vsekakor se veselim študija kot tudi vsega, kar prinaša s sabo. Pri 19 letih pa je res že čas, da se pomaknem iz domače Slovenske Bistrice naprej v novo življenje v Ljubljani. To pa seveda še ne pomeni, da se ne bom redno vračal domov.

PRIPRAVA NACIONALNEGA NAČRTA ZA OKREVANJE IN ODPORNOST

Finančni okvir, ki je Sloveniji na voljo v okviru Večletnega finančnega okvira 2021–2027 in Instrumenta za okrevanje

Voditelji držav članic so na Evropskem svetu dne 21. 7. 2020 sprejeli dogovor glede Večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 in Instrumenta za okrevanje. Slovenija si je izpogajala izjemen razvojni okvir EU-financiranja. Na časovnici do leta 2029 bo upravičena do okvirno 10,2 milijarde evrov, od tega gre za 6,6 milijarde evrov nepovratnih sredstev in 3,6 milijarde evrov posojil. Dogovor prinaša obsežna dodatna sredstva za Slovenijo, ki bodo olajšala okrevanje po krizi zaradi covid-19 in spodbudila investicije v zeleni in digitalni prehod.

V okviru Instrumenta za okrevanje »Next-GenerationEU« bo Slovenija lahko izkoristila okvirno 5,7 milijarde evrov, od tega je 3,6 milijarde evrov posojil in 2,1 milijarde evrov nepovratnih sredstev (312 milijonov evrov iz pobude React-EU, 129 milijonov evrov iz Sklada za pravični prehod, 1,6 milijarde evrov iz Mehanizma za okrevanje in odpornost ter 68 milijonov evrov za razvoj podeželja).

Za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 bo Sloveniji na voljo 2,9 milijarde evrov, za izvajanje skupne kmetijske politike pa 1,6 milijarde evrov. Na razpolago bo tudi 96 milijonov evrov iz Sklada za pravični prehod.

Slovenija še nikoli ni imela tolikšne priložnosti in hkrati tako velike odgovornosti.

Pred nami, tako na državni kot tudi na lokalni ravni, je ključni izziv, kako bomo z razpoložljivimi sredstvi zagotovili hitrejšo okrevanje, večjo odpornost gospodarstva ter zeleno in digitalno preobrazbo. Vlagali bomo zlasti v področja, kjer smo podhranjeni, in sicer v infrastrukturo (zdravstvo, varstvo starejših, okolje itd.), v digitalizacijo, v raziskave in razvoj ter v vse tisto, kar lahko Slovenijo tudi v prihodnje dviga nad evropsko povprečje.

Namen Načrta za okrevanje in odpornost Načrt za okrevanje in odpornost (NOO) bo zagotovil obsežno finančno podporo reformam in strukturnim spremembam in naložbam, s ciljem ublažiti gospodarski in socialni učinek pandemije koronavirusa ter narediti gospodarstvo bolj trajnostno, odporno in bolje pripravljeno na izzive, ki jih predstavljajo zeleni in digitalni prehodi.

Namen NOO-jev je državam članicam pomagati pri reševanju izzivov, opredeljenih v evropskem semestru, na področjih, kot so konkurenčnost, produktivnost, okoljska trajnost, izobraževanje in spretnosti, zdravje, zaposlovanje ter ekonomska, socialna in teritorialna kohezija. NOO-ji bodo zagotovili ustrezen poudarek naložb in reform, ki temeljijo na zelenem in digitalnem prehodu, da bi pomagali ustvarjati delovna mesta in trajnostno rast ter izboljšali odpornost Unije. Pri tem pa je pomembno, da EK prisluhne različnim potrebam držav članic, ki same najbolje vedo, kateri ukrepi bodo v posamezni državi najbolj učinkovito pripomogli k okrevanju in zagotavljanju odpornosti.

Kratka kronologija priprave nacionalnega Načrta za okrevanje in odpornost

• 24. julij 2020

Vlada RS je sprejela sklep glede časovnice in aktivnosti priprave Nacionalnega načrta za okrevanje in odpornost, ki bo podlaga za porabo sredstev iz naslova instrumenta »Next Generation EU«. S tem namenom sta bili oblikovani dve delovni skupini. Prvo (#NGS1) vodi predsednik vlade, drugo na operativni ravni (#NGS2) vodi Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK). V okviru delovne skupine #NGS2 so bile zaradi bolj učinkovite koordinacije dela ustanovljene

podskupine po posameznih razvojnih stebrih oz. vsebinskih področjih.

• 27. avgust 2020

Vlada RS je na redni seji obravnavala izhodišča za pripravo NOO, ki so opredelila okvirne vsebine oziroma predvidena področja financiranja.

• 17. september 2020

Od Evropske komisije (EK) smo dobili konkretnjša navodila (predlogo za pripravo dokumenta).

• 24. september 2020

Potekala je videokonferenca z EK, na kateri so sodelovali SVRK, ministrstva, Kabinet predsednika Vlade ter SPBR. Evropska komisija je predstavila normativne podlage za pripravo načrtov za okrevanje in odpornost. SVRK je na kratko predstavila osnutek dokumenta in zastavila številna vprašanja v zvezi z njegovo pripravo.

• 1. oktober 2020

Osnutek NOO je bil obravnavan na delovni skupini #NGS1.

• 8. oktober 2020

Osnutek NOO je bil obravnavan in potrjen na seji Vlade RS. V naslednjih mesecih bodo organizirana posvetovanja s širšim krogom deležnikov (državni zbor, regionalne/lokalne oblasti, fiskalni svet, socialni partnerji, civilna družba ipd.).

• Od 15. 10. 2020 dalje

Osnutek NOO bo po 15.10.2020 neformalno predložen EK.

• Do 20.12. 2020

Vlada bo NOO obravnavala in potrdila najkasneje do 20. 12. 2020 ter ga predložila v formalno potrditev Evropski komisiji. (odobritev Svet EU – pogajanja z DG EC-FIN oz. s projektno skupino za okrevanje in odpornost).

• 1. januar 2021

Previden je sprejem zakonodaje (RRF-uredba) in s tem bo možna formalna predložitev NOO EK.

• Leto 2022

NOO bo treba ovrednotiti in dopolniti, ker bo 30 % sredstev razdeljenih šele takrat.

Na delovni ravni neformalna pogajanja v zvezi z NOO z EK že potekajo. Od vlade potrjeni načrt bo Slovenija na Evropsko komisijo posredovala do konca letošnjega leta. Pogajanja z Evropsko komisijo bodo potekala še v prvi polovici leta 2021.

Potrebna je še uskladitev normativnih podlag za RRF z Evropskim parlamentom

in tudi glasovanje v Državnem zboru RS in v 26 drugih parlamentih držav članic Evropske unije.

Podlage za pripravo NOO

- Priporočila državi EK 2020 (CSR)
- Poročilo o državi 2019 in 2020 – Evropska komisija
- Poročilo o razvoju - UMAR
- Ekonomski pregled za Slovenijo 2020 – OECD
- Nacionalne strateške dokumente

Osredotočenost na zeleni in digitalni prehod

Na splošno bi morali ukrepi, ki jih je treba financirati v okviru NOO, zagotoviti, da je vsaj 37 % ukrepov v načrtu namenjenih izpolnjevanju podnebnih ciljev in 20 % izpolnjevanju digitalnih ciljev.

Vsebina dokumenta

Reforme bodo izvedene na področju trga dela, socialnega varstva in dolgotrajne oskrbe, zdravstva, finančnega in fiskalnega sistema ter zmanjšanja administrativnih ovir. Podprte bodo z ustreznimi **naložbami**, kot so domovi za starejše občane, zdravstvena infrastruktura (dograditev infektološke klinike Ljubljana, nadomestna novogradnja stavbe oddelka za infektološke bolezni in vročinska stanja v UKC Maribor idr.), ohranjanje in spodbujanje zaposlitev, zlasti prvih zaposlitev za mlade itd.

Strukturne spremembe bodo izve-

dene zlasti na naslednjih področjih:

- gospodarstvo (digitalizacija, investicije v podjetjih, podporno okolje za podjetja, raziskave in razvoj, turizem, finančni instrumenti);
- promet (železniška infrastruktura, razvojne osi, avtoceste, regionalne povezave, javni potniški promet);
- energetika (obnovljivi viri energije, trajnostna prenova stavb – energetska učinkovitost);
- okolje (odpadne vode, oskrba s pitno vodo);
- stanovanjska politika (podpora gradnji najemnih stanovanj za določene ciljne skupine);
- izobraževanje (prenova izobraževalnega sistema: e-učbeniki, uporaba modernih orodij in tehnologij, povezava izobraževalnega procesa z gospodarstvom; krepitev znanja in kompetenc, zlasti digitalnih in kompetenc, ki jih zahtevajo novi poklici);
- dostopnost javnih storitev ljudem – digitalizacija države in družbe.

Razdelitev nepovratnih in povratnih sredstev RRF po področjih (v mio EUR)

Reforma, strukturna sprememba	Primeri naložb
Trg dela	ohranjanje in spodbujanje zaposlitev, zlasti prvih zaposlitev za mlade
Socialno varstvo in dolgotrajna oskrba	zagotovitev varnega okolja bivanja za osebe, ki so odvisne od pomoči drugih
Zdravstveni sistem	– dograditev infektološke klinike Ljubljana – nadomestna novogradnja stavbe oddelka za infektološke bolezni in vročinska stanja v UKC Maribor – posodobitev in nadgradnja sistema NMP in HNMP
Gospodarstvo	– domače in tuje investicije – investicije v deprivilegiranih področjih – investicije v raziskave in razvoj – investicije v turistične kapacitete – finančni instrumenti
Promet	– železniška infrastruktura – 3. razvojna os – avtoceste
Energetika	– prehod na obnovljive vire energije (geotermalna) – energetska prenova stavb
Okolje	– investicije v vodovod in kanalizacijo – zmanjševanje poplavne ogroženosti – zmanjševanje tveganja na druge podnebno pogojene nesreče (plazovi) – investicije za izboljšanje sistema ravnanja z odpadki – družbena in gospodarska odpornost na podnebno pogojene nesreče – SLO SERCID
Stanovanjska politika	gradnja najemnih stanovanj za določene ciljne skupine
Izobraževanje	prenova izobraževalnega sistema: e-učbeniki, uporaba sodobnih orodij in tehnologij, povezava izobraževalnega procesa z gospodarstvom
Dostopnost javnih storitev ljudem	– nova TETRA – zeleni slovenski lokacijski okvir (Green-SLO4D) = e-prostor – GOŠO – širokopasovna internetna infrastruktura – e-zdravje – e-dediščina

	Področje	Nepovratna	Povratna
REFORME	Trg dela	29,00	
	Socialno varstvo in dolgotrajna oskrba	103,00	
	Zdravstveni sistem	202,00	
	Finančni in fiskalni sistem	0,00	
	Zmanjšanje administrativnih ovir	0,00	
	Skupaj reforme	334,00	
STRUKTURNI DEL	Trajnostni in zeleni prehod	705,34	1595,60
	Digitalna Slovenija	346,68	205,00
	Podporno okolje za podjetja	191,30	828,00
	Na znanju temelječa družba	322,00	105,00
	Turizem in kultura	140,00	200,00
Skupaj strukturni del	1705,32	2933,60	
Skupaj reforme in strukturni del		2.039,32	2.933,60

Sredstva glede na naložbeno področje

Iz tabele *Razdelitev nepovratnih in povratnih sredstev RRF po področjih* in iz grafikonov je razvidno, da na področju »zeleno« v tem trenutku dosegamo 34-% delež in na področju »digitalno« 17-%, če upoštevamo

celotna nepovratna sredstva za reformni in strukturni del. V primeru, da upoštevamo nepovratna sredstva le za strukturni del po razvojnih stebrih, pa je ta delež na področju »zeleno« 42-% in na področju »digitalno« 20-%. Ministrstva so posredovala vsebine oziroma projekte v skupni vrednosti več kot deset milijard evrov nepovratnih sredstev. Skupaj z njimi so bile določene prioritete glede na vsebine, ki jih podpira Mehanizem za okrevanje in odpornost v vrednosti dveh milijard evrov, izkazan je tudi interes

za financiranje projektov s povratnimi sredstvi v višini 2,9 milijarde evrov. V naslednjem koraku bodo morala ministrstva opraviti prioritizacijo ukrepov in realno oceniti vrednost investicij, tudi v skladu z navodili Evropske komisije. Narediti bo treba natančno razmejitev vsebin in projektov med instrumenti React-EU, RRF, VFO (na osnovi meril).

Mag. Monika Kirbiš Rojs,
državna sekretarka,
Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko

ZAPRTJE TRGOVIN OB NEDELJAH, POPRAVKI POKOJNINSKE IN DRUŽINSKE ZAKONODAJE TER IZREDNA USKLADITEV POKOJNIN KONEC LETA

V zadnjih dneh meseca septembra je v Državnem zboru RS potekala 20. redna seja, na kateri smo poslanci sprejeli dolgo pričakovane spremembe zakonodaje na različnih področjih. Sprejeta je bila novela Zakona o trgovini, po kateri trgovine ob nedeljah in praznikih ne bodo več smele poslovati. Izjeme so manjše prodajalne do 200 kvadratnih metrov na bencinskih servisih, mejnih prehodih, v pristaniščih, na letališčih, železniških in avtobusnih postajah ter v bolnišnicah. Prav tako bodo lahko ob nedeljah in dela prostih dneh odprte preostale manjše prodajalne s površino do 200 kvadratnih metrov, če bodo v njih na dela proste dni stregli kupcem lastniki sami ob pomoči študentov in upokojujencev. S potrebno dvotretjinsko večino je bila sprejeta sprememba zakona o obrambi, s katero se zagotavlja boljša socialna varnost slovenskih vojakov tudi po 45. letu starosti.

Na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter družinskih prejemkov je bila sprejeta novela Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki odpravlja nepravilni ureditvi pokojnin za dve kategoriji zavarovancev, in sicer dokup vojaških in študijskih let, ki so jih zavarovanci plačali, a so bila pri odmeri pokojnine po do sedaj veljavni zakonodaji spregledana in se zato niso upoštevala, prav tako pa se je z novelo uredil tudi

status tistih kmečkih zavarovancev, ki so plačevali v pokojninsko blagajno za polni obseg pravic, priznan pa so imeli le ožji obseg pravic. Slednje pomeni, da se po spremenjeni zakonodaji obseg pravic pri odmeri pokojnine tem upravičencem po novem določi glede na višino njihovih vplačanih prispevkov in ne glede na administrativno kategorijo zavezanca.

Nekoliko višje pokojnine, ki jih bodo vsi upokojujenci prejeli konec letošnjega leta, smo zagotovili s popravkom Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2020 in 2021 ter izredni uskladitvi pokojnin. Glede na dejstvo, da je bila pod prejšnjo vlado sprejeta izredna uskladitev pokojnin, ki je v osnovi odvisna od gospodarske rasti, se zaradi kriznega upada gospodarstva pokojnine konec tega leta ne bi usklajevale. Sprejeta sprememba zakonodaje bo tako tudi v letošnjem letu omogočila izredno uskladitev pokojnin za vse upokojujence, in sicer ne glede na gospodarska gibanja v državi. Na ta način se bo vsaj nekoliko pripomoglo k izboljšanju položaja upokojujenk in upokojujencev, saj so prav ti v teh oteženih okoliščinah zdravstvene in gospodarske krize še posebej ranljiva skupina.

Na področju družinske zakonodaje sta bila na seji sprejeta popravka dveh zakonov, in sicer Zakona o starševskem varstvu

in družinskih prejemkih ter Zakona o javnem jamstvenem in preživninskem skladu Republike Slovenije. S sprejeto spremembo Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih se bo odslej mladim staršem zagotovila višja pokojninska osnova. Staršem, ki bodo koristili pravico do krajšega delovnega časa zaradi varstva svojih otrok, bo država po spremenjeni zakonodaji namreč zagotovila višje plačilo prispevkov, s tem pa se bo povišala tudi njihova pokojninska osnova. Sprememba Zakona o javnem jamstvenem in preživninskem skladu Republike Slovenije se nanaša na otroke, katerih eden od staršev ne plačuje preživnine, plačilo le-te pa po zakonu nadomešča Preživninski sklad. Ker je tem otrokom po trenutni zakonodaji nadomestilo kot preživnina iz Preživninskega sklada zagotovljeno le do dopolnjenega 18. leta, smo s spremembo zakonodaje zagotovili, da bodo ti otroci nadomestilo iz sklada prejeli vse do konca svojega šolanja oziroma najdlje do dopolnjenega 26. leta starosti. S takšno ureditvijo nadomestila preživnine se tako tudi s pomočjo državnega sklada pomaga otrokom zagotoviti pravico do njihovega nemotene razvoja, kar med drugim vključuje tudi dokončanje otrokovega izobraževanja.

NIČ O INVALIDIH BREZ INVALIDOV

Foto: Aleš Kolar

Občina Slovenska Bistrica se pri svojem delu zaveda pomembnosti slehernega občana, zato vlaga posebne napore v zagotavljanje enakih možnosti in pravic vseh svojih občanov. S tem prepričanjem je občina na pobudo Društva invalidov Črešnjevca leta 2012 pristopili k projektu Občina po meri invalidov.

Osnovo za izvajanje projekta predstavljata dosedanja akcijska načrta za neodvisno življenje invalidov. Prvi akcijski načrt za neodvisno življenje invalidov v Občini Slovenska Bistrica za obdobje 2014–2017 je bil sprejet na seji Občinskega sveta Občine Slovenska Bistrica decembra 2013, drugi, za obdobje od 2018–2022, pa junija 2018.

Projekt Občina po meri invalidov se izvaja pod okriljem Sveta za invalide Občine Slovenska Bistrica. V svetu so posebej ponosni na vidne projekte v občini v zadnjih letih, kot so informacijska pisarna za invalide, izgradnja dvigala v bistriškem gradu in delovanje Centra za starejše Metulj, ki

zagotavlja zdravo in razgibano preživljanje časa starejšim, invalidnim osebam in osebam z gibalnimi ovirami.

Kot izstopajoče predvidene aktivnosti, ki temeljijo na aktualnem akcijskem načrtu za neodvisno življenje invalidov v Občini Slovenska Bistrica, se lahko izpostavi namestitev igrala za otroke z gibalno oviranostjo, ureditev dostopnosti v občinske prostore za pomoč težje gibalno oviranim občanom, ureditev dostopa gibalno oviranim v višja nadstropja v osnovni šoli za otroke s prilagojenim programom, postavitve sanitarij za invalide, apel na pristojne inštitucije za odpravo administrativnih ovir pri zaposlovanju invalidov, podajo pobude na pristojno ministrstvo za spremembo časa trajanja zaposlitve invalidov prek javnih del in vzpostavitev mednarodnega sodelovanja s prijateljskimi mesti občine Slovenska Bistrica.

Februarja 2020 je Občinski svet Občine Slovenska Bistrica potrdil novo sestavo Sveta za invalide Slovenska Bistrica v nas-

lednji sestavi: Žarko Furman (podžupan Občina Slovenska Bistrica), predsednik Anton Kolar (Društvo invalidov Črešnjevca), podpredsednik Milan Mugerle (Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Maribor), Darja Cigoj (Društvo paraplegikov Podravje), Cvetka Poslek (Medgeneracijsko društvo Mavrica), Stanko Polanec (Društvo invalidov Slovenska Bistrica), Franc Vidovič (Društvo Sožitje Slovenska Bistrica), Rebeka Potočnik (Združenje Europa Donna Slovenije), Mirko Topolovec (Društvo diabetikov Maribor), Saša Vidmar (Komunala Slovenska Bistrica), Irena Jereb (vodja Oddelka za družbene dejavnosti Občina Slovenska Bistrica), Zlatka Mlakar (višja svetovalka Oddelka za družbene dejavnosti Občina Slovenska Bistrica) in Marko Pučnik (višji svetovalec Oddelek za okolje in prostor Občina Slovenska Bistrica).

Pri Svetu za invalide poudarjajo, da gre pri projektu za socialno vključevanje vseh občanov, tako starejših kot drugih šibkejših, ki jim želijo prisluhniti še nadalje, hkrati pa je treba poudariti, da imajo ključno vlogo pri razvijanju in nadgradnji projekta prav invalidi sami, ki jim v svetu sledijo in pomagajo pri lažji in kakovostnejši sedanjosti ter prihodnosti.

Kljub nepredvideni situaciji v letu 2020 zaradi novega koronavirusa SARS-CoV-2 in posledično bolezni covid-19 aktivnosti sveta za invalide potekajo naprej skladno z danimi možnostmi delovanja in priporočili NIJZ-ja. Na zadnji seji sveta 16. septembra so se predstavniki sveta seznanili z dosedanjimi aktivnostmi v letu 2020, skladno z akcijskim načrtom, in obravnavali posledice vpliva epidemije covid-19 na invalide in druge ranljive skupine naše družbe. O oblikovanih priporočilih bodo obvestili pristojne inštitucije.

UR

POVABILO PROSTOVOLJCEM: BREZPLAČNI PREVOZI ZA STAREJŠE OBČANE

Občinska uprava Občine Slovenska Bistrica pripravlja dejavnosti za izvedbo projekta Brezplačni prevozi za starejše občane. Brezplačni prevozi bodo namenjeni starejšim občanom brez lastnega prevoza in svojcev, ki bi lahko zagotavljali prevoze. Prevoze bodo izvajali na

območju občine, v izjemnih primerih tudi izven nje. Na tak način se bosta izboljšali mobilnost starejših in dostopnost do različnih storitev (zdravnik, lekarna, trgovina, upravna enota, občina).

V ta namen vabimo občane voznike (upojovalce, študente, brezposelne), ki so

pripravljeni del svojega prostega časa nameniti opravljanju prevozov.

Dodatne informacije so vam na voljo po elektronski pošti na e-naslovu centerzastarejse.sb@gmail.com in po telefonu na telefonski številki **02 818 07 49**.

LAS

JAVNI POZIV za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja LAS Dobro za nas občin Makole, Poljčane, Rače - Fram in Slovenska Bistrica v obdobju 2021–2023, sofinanciranih iz Evropskega sklada za regionalni razvoj

Lokalna akcijska skupina Dobro za nas je na spletni strani <http://www.lasdobro-zanas.si/javni-pozivi/> 15. oktobra 2020 objavila 3. javni poziv za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja. Zato poziva lokalno prebivalstvo, javni, gospodarski in civilni sektor na območju občin Makole, Poljčane, Rače - Fram in Slovenska Bistrica k

prijavi predlogov operacij za izvajanje »Strategije lokalnega razvoja LAS Dobro za nas 2014–2020« v obdobju 2021–2023

Namen javnega poziva je izbor operacij (projektov), katerih rezultati prispevajo k uresničevanju Strategije lokalnega razvoja na **urbanih območjih** občin Makole, Poljčane, Rače - Fram in Slovenska Bistrica, in sofinanciranje njihovih stroškov. Javni poziv se izvaja kot podpora za izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, in znotraj tega v okviru podukrepa »Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost«. Sredstva za sofinanciranje je LAS-u dodelilo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Okvirna višina nepovratnih sredstev, namenjenih za sofinanciranje operacij, izbranih na podlagi javnega poziva, **znaša 327.104,75 EUR**. Delež sofinanciranja operacij znaša 80 odstotkov upravičenih stroškov.

Stroški se priznajo v obliki stroškov dela, materiala, naložb, kot je določeno v 28. členu Uredbe CLLD. Stroški nakupa zemljišč lahko predstavljajo največ 10 odstotkov skupnih upravičenih stroškov operacije. Razliko do 100 odstotkov upravičenih stroškov ter neupravičene stroške krije upravičenec kot nosilec operacije iz lastnih sredstev.

Podrobna vsebina javnega poziva, razpisna dokumentacija in vloga za prijavo

operacije so objavljene na spletni strani LAS Dobro za nas: <http://www.lasdobro-zanas.si/javni-pozivi/>.

Vlogo za javni poziv je treba poslati **priporočeno po pošti** na naslov vodilnega partnerja, to je Razvojno informacijski center, Trg svobode 5, 2310 Slovenska Bistrica, do 31. januarja 2021 ali **osebno dostaviti** med ponedeljkom in petkom v pisarno vodilnega partnerja na naslovu

Razvojno informacijski center, Trg svobode 5, 2310 Slovenska Bistrica, najpozneje **do 31. januarja 2021 do 12. ure**.

Prijavitelji dobijo **dodatne informacije** v zvezi s pozivom pri vodilnem partnerju lokalne akcijske skupine, Razvojno informacijskem centru Slovenska Bistrica, Trg svobode 5, 2310 Slovenska Bistrica.

Kontakt: Mirjana Predikaka (02 620 22 70); vsak delovni dan od 9. do 13. ure.

**NOV KATALOG
DARILNIH
PAKETOV
JEMDOMACE.SI
JE ŽE NA VOLJO!**

Naj bodo družinska praznovanja, poslovna srečanja in letošnji prazniki nekaj posebnega.

Skrbno in ročno pakirani darilni paketi JEMDOMACE.SI združujejo kvalitetne izdelke in pridelke z lokalnih kmetij, ki so lahko čudovito poslovno darilo ali darilo za vaše najdražje.

Podari domače
in navduši z
izvrstnimi okusi
naše pokrajine!

Za pomoč pri izbiri paketov
kontaktirajte: 070 205 430
info@jemdomace.si
www.jemdomace.si

Jem Domace
S P L E T N A T R Ž N I C A

POSVET O KOLESARSKI INFRASTRUKTURI V MESTNEM SREDIŠČU

Tudi letos so v Slovenski Bistrici obeležili evropski teden mobilnosti. Zaradi novega koronavirusa ni bilo množičnih prireditev na prostem, zato pa so med drugim RIC Slovenska Bistrica, Univerza v Mariboru in podjetje Implera pripravili okroglo mizo o kolesarski infrastrukturi v mestnih središčih. Na posvetu so strokovnjaki podali nekaj uporabnih smernic za ureditev kolesarskih poti.

Sebastian Toplak, ki je vodil projekt izdelave celostne prometne strategije v občini Slovenska Bistrica, je poudaril, da kar 73 odstotkov Bistričanov za vožnjo uporablja

osebni avtomobil. »Veliko ljudi z avtomobili potuje le do tri kilometre, zato je treba uporabnike pritegniti z drugimi oblikami prometne mobilnosti. Do izposoje koles bo prišlo kmalu, zavzemamo se tudi za postopno preureditev mestnega središča z uvedbo območja za pešce in kolesarje.«

Udeleženci posveta so poudarili, da so v mestu Slovenska Bistrica slabi pogoji za kolesarjenje, saj ni pravih kolesarskih stez. »Kolesarske steze niso zaključene, težave so predvsem pri pridobivanju zemljišč in dovoljenj,« je opozoril Dušan Leskovar, predsednik občinskega Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Zato je Občina Slovenska Bistrica naročila študije za ureditev kolesarske mreže. »Prioriteta je povezava mesta z železniško postajo. Za izgradnjo te kolesarske steze pridobivamo zemljišča, v ta namen smo se sestali z zakupniki kmetijskih zemljišč. Z deli bi tako

lahko začeli prihodnje leto,« je pojasnil Marko Pučnik, višji svetovalec z občinskega oddelka za okolje in prostor.

V okviru letošnjega tedna mobilnosti so želeli predati namenu tudi izposajo mestnih koles. Kolesa vso na Trgu svobode že pripravljena, a bodo morala, kot kaže, na prve uporabnike počakati do pomladi. Urediti morajo namreč še, kdo bo vzdrževal in upravljaval z mrežo koles. Sicer pa je RIC Slovenska Bistrica skupaj s podjetjem Implera in Občino Rače - Fram začel izvajati tudi projekt Potuj zeleno, ki je namenjen spodbujanju trajnostne mobilnosti.

Tomaž Ajd

DELOVANJE VARUHA BOLNIKOVIH PRAVIC

V letu 2004 se je na osnovi dogovora realizirala regijska razširitev delovanja varuha na območje občin statistične regije Podravja. Mestni svet Mestne občine Maribor je v skladu z 2. in 10. členom Sklepa o ustanovitvi Varuha bolnikovih pravic in njegovi pristojnosti (MUV, št. 18/01 in 20/01-popravek) na 6. redni seji 17. junija 2019 imenoval za dobo šestih let Lidijo Breznik za varuhinjo bolnikovih pravic. Meseca oktobra 2020 je Občina Slovenska Bistrica z Mestno občino Maribor sklenila pogodbo o zagotavljanju sredstev za opravljanje funkcije varuha bolnikovih pravic statistične regije za Podravje za leto 2020. Namen delovanja Varuha bolnikovih pravic je uresničevanje pogojev za širše, bolj učinkovito zdravstveno varstvo ter omogočanje enakopravne, primerne, kako-

vostne in varne zdravstvene obravnave. Vsakdo, ki meni, da so mu bile z opustitvijo ali dejanjem javnega zdravstvenega zavoda ali koncesionarja pri zdravstveni obravnavi kršene pravice, lahko pri varuhu bolnikovih pravic poda pobudo za pričetek postopka ugotavljanja in/ali reševanja domnevnih kršitev njegovih pravic. Varuh vprašanja, pobude oziroma pritožbe rešuje neodvisno in samostojno. Pri svojem delu svetuje, informira, nudi strokovno pomoč in po potrebi in pooblastilu zastopa posameznega uporabnika. Postopek pri varuhu je zaupen, neformalen in brezplačen.

Redne uradne ure in poslovni čas pisarne na sedežu (Ulica heroja Tomšiča 2, Maribor):

–ob ponedeljkih in torkih od 8. do 12. in

od 13. do 15. ure;

–ob sredah od 8. do 12. in od 13. do 17. ure;

–ob petkih od 8. do 13. ure.

Osebnih pogovorov z varuhinjo bolnikovih pravic na sedežu, Ulica heroja Tomšiča 2, Maribor:

–sreda: od 13. do 17. ure; zaželeno je predhodna najava.

Varuhinja bolnikovih pravic je osebno, v pisarni v Ulici heroja Tomšiča 2, Maribor, po predhodni najavi dosegljiva vsako sredo med 13. in 17. uro, v času uradnih ur MOM pa osebno ali po telefonu njena strokovna sodelavka Manja Habjanič, univ. dipl. prav.

Varuhinja bolnikovih pravic: **Lidija Breznik**, mag. soc. geront.

Strokovna delavka: **Manja Habjanič**, univ. dipl. prav.

Naslov: Ulica heroja Tomšiča 2, 2000 Maribor

Tel. št.: 02 22 82 223 in 02 22 01 634

E-pošta: varuh.bp-mb@maribor.si

NOVA IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA

Novost: Izobraževanja in usposabljanja za zaposlene s skrajšanim polnim delovnim časom

Zaposleni, ki so jih delodajalci zaradi pomanjkanja dela razporedili na skrajšani polni delovni čas, lahko v tem obdobju izboljšajo svoja znanja in veščine. Vključijo se lahko v neformalno izobraževanje in usposabljanje ali v preverjanje in potrjevanje poklicnih kvalifikacij. Udeležba v programih je brezplačna za zaposlene in delodajalce.

Neformalno izobraževanje in usposabljanje

Interventni zakon omogoča delodajalcem uveljavljanje subvencije za skrajšani polni delovni čas. Zaposlenim, ki so jim delodajalci odredili delo s skrajšanim polnim delovnim časom, pa ponuja priložnost za pridobitev ali razširitev znanj in veščin v programih neformalnega izobraževanja in usposabljanja.

Delodajalci se z zaposlenimi v obdobju odrejenega skrajšanja polnega delovnega časa lahko dogovorijo glede udeležbe v neformalnem izobraževanju in usposabljanju.

Na voljo so jim različne vrste programov, kot so tečaji za digitalno pismenost, usposabljanja za računalniško pismenost, tečaj za oblikovalca spletnih strani, pridobitev spričevala ECDL (Evropsko računalniško spričevalo), tečaji tujih jezikov, tečaji za voznika viličarja, usposabljanje za varnostnika, usposabljanje za knjigovodska dela, računovodja za manjše družbe, podjetniška delavnica, operater CNC-naprav.

Preverjanje in potrjevanje NPK

Zaposleni se v obdobju odrejenega skrajšanja polnega delovnega časa po dogovoru z delodajalcem lahko udeležijo tudi preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK) in temeljnih kvalifikacij (TK).

To pomeni preverjanje in potrjevanje njihovega strokovnega znanja, spretnosti in izkušenj, ki so jih pridobili na različne načine, tudi izven formalnega izobraževanja. Udeleženci, ki uspešno opravijo preverjanje in potrjevanje, prejmejo javno veljavno listino (certifikat NPK ali spričevalo

TK). S tem dokazujejo usposobljenost za opravljanje poklica ali poklicnih nalog. Več informacij najdete na spletnem naslovu www.npk.si.

Vstop v programe

1. Prijava v evidenco iskalcev zaposlitve
Zaposleni se pred vključitvijo v program prijavi v našo evidenco iskalcev zaposlitve (ne v evidenco brezposelnih). Najhitreje se prijavi z oddajo elektronske vloge na portalu Poiščidelo.si. Po oddani elektronski vlogi bo na svoj elektronski naslov prejel potrdilo o oddaji in obvestilo z informacijami o prijavi v evidenco. Osebni svetovalec ga bo povabil na podpis oddane vloge pri uradu za delo.

2. Podpis zaposlitvenega načrta in pogodbe o vključitvi

Po prijavi se bo z osebnim svetovalcem pogovoril o svojih željah glede izobraževanja in usposabljanja. Podpisal bo zaposlitveni načrt in pogodbo o vključitvi v program.

Sklenjena pogodba je osnova za izplačilo dodatka za prevoz (od doma do kraja izvajanja programa, razen če bo izvajanje potekalo pri delodajalcu) in pokritje stroškov programa.

Dodatne informacije: kontaktni center: tel. št.: 080 20 55 (brezplačni telefon ob delovnikih) in elektronski naslov: kontaktni.center@ess.gov.si.

Septembra pet odstotkov manj brezposelnih kot avgusta

Ob koncu septembra je bilo pri Zavodu na ravni celotne Slovenije registriranih 83.766 brezposelnih, kar je 5,0 % manj kot avgusta in 20,0 % več kot v septembru 2019.

Na novo se je septembra pri Zavodu prijavilo 6.510 brezposelnih, 23,4 % več kot avgusta in 13,2 % več kot pred enim letom. Zaposlilo se je 8.125 brezposelnih, 66,9 % več kot avgusta in 49,9 % več kot septembra 2019. V povprečju je bilo v obdobju prvih devetih mesecev brezposelnih 84.995, 14,2 % več kot v primerljivem obdobju lani.

Pomembnejši podatki, september 2020

Registrirana brezposelnost

V septembru 2020 je bilo na območju Urada za delo Slovenska Bistrica registriranih 1.243 brezposelnih oseb, kar je za 17,3 % več kot v mesecu septembru 2019 in za 6 % več kot v mesecu avgustu 2020. Med registriranimi brezposelnimi je bilo v mesecu septembru 313 mladih, kar znaša 25,2 %. Stopnja registrirane brezposelnosti na Uradu za delo Slovenska Bistrica je znašala v mesecu juliju 2020 8,3 % (kar je za 1,2 % več kot v istem obdobju lani), na območju celotne Slovenije pa je znašala 9,2 %.

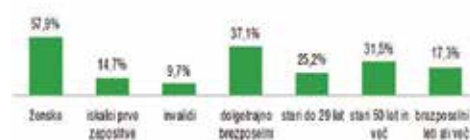
Pregled brezposelnosti, zaposlenosti in stopnje registrirane brezposelnosti po občinah

OBČINE	Štev. reg. brezposelnih oseb (sept. 2020)	Štev. delovno aktivnih (julij 2020)	Stopnja reg. brezposelnosti (julij 2020)
Makole	84	247	8,9
Oplotnica	124	672	6,9
Poljčane	169	1.175	10,0
Slovenska Bistrica	926	8.742	8,2

Delovno aktivno prebivalstvo

Po podatkih Statističnega urada RS je bilo julija 2020 na območju Urada za delo Slovenska Bistrica 10.836 delovno aktivnih prebivalcev (po lokaciji delovnega mesta), kar je za 1,9 % manj kot v enakem obdobju leta 2019. V Območni službi Maribor se je delež zmanjšal za 1,2 %, zmanjšal se je tudi delež na ravni celotne Slovenije, in sicer za 1,2 %.

Struktura brezposelnih na Uradu za delo Slovenska Bistrica

Priložnosti za delodajalce Delodajalci lahko še vedno koristite naslednje ukrepe

•Delovni preizkus 2020

Delodajalci lahko skozi ta ukrep spoznate ustrezne kandidate in njihove kompetence. Traja najmanj 100 ur oziroma največ en mesec. Program je namenjen tistim, ki so prijavljeni med brezposelnimi, in to ne glede na starost

in trajanje brezposelnosti. Ukrep je aktualen do porabe sredstev oziroma najdlje do 30. decembra 2020.

• **Usposabljam.se 2020: Usposabljanje na delovnem mestu – mladi**

S programom Usposabljanje na delovnem mestu za mlade lahko mlade brezposelne osebe spoznate v konkretni delovni situaciji in jih usposobite za predvideno delovno mesto. V program se lahko vključijo mladi do izpolnjenega 30. leta starosti. Usposabljanje lahko traja dva ali tri mesece. Program je aktualen do razdelitve sredstev oziroma najdlje do 30. decembra 2020.

• **Usposabljam.se 2020: Usposabljanje na delovnem mestu**

S pomočjo našega programa lahko na konkretnem delovnem mestu usposobite brezposelne osebe. Program je namenjen brezposelnim osebam, ki so prijavljene v evidenci brezposelnih oseb. Usposabljanje traja dva ali tri mesece. Ukrep je aktualen do porabe sredstev oziroma najdlje do 30. decembra 2020.

• **Trajno zaposlovanje mladih, vzhod 2020**

V okviru tega javnega povabila lahko delodajalci pridobijo subvencijo za zaposlitev mladih, ki še niso dopolnili 30 let in so prijavljeni v evidenci brezposelnih. Mesečna subvencija znaša 208 evrov in se lahko izplačuje največ 24 mesecev. Delovno razmerje mora biti sklenjeno za nedoločen čas. Delodajalci lahko kandidate zaposlite s polnim delovnim časom.

S krajšim tedenskim delovnim časom, vendar ne s krajšim od 20 ur, se lahko zaposlijo invalidi, ki lahko v skladu z odločbo o inva-

lidnosti delajo le krajši delovni čas.

Ponudbo za subvencionirano zaposlitev oddate elektronsko na našem Portalu za delodajalce najdlje do 15. novembra 2020.

• **Zaposli.me 2020**

V zaposlitev s pomočjo subvencije se lahko vključijo brezposelni, ki izpolnjujejo vsaj enega od naslednjih kriterijev: so starejši od 50 let; so dopolnili 30 let ali več in so najmanj 12 mesecev prijavljeni v evidenci brezposelnih; so dopolnili 30 let ali več in imajo končano največ osnovno šolo (ISCED 2); so dopolnili 30 let ali več in bodo po vključitvi v programe socialne aktivacije znova postali dejavni na trgu dela; so dopolnili 30 let ali več in so prejemniki denarne socialne pomoči; so dopolnili 30 let ali več, pri katerih od ključka zaposlitve v okviru programa javnih del še ni minilo 12 mesecev.

Višina mesečne subvencije za zaposlitev je odvisna od števila kriterijev, ki so določeni v ciljni skupini brezposelnih in jih izpolnjuje kandidat za zaposlitev:

416 EUR, če ustreza enemu kriteriju iz ciljne skupine; 500 EUR, če ustreza dveh kriterijema; 583 EUR, če ustreza trem kriterijem; 666 EUR, če ustreza štirim ali več kriterijem.

Ponudbo za subvencionirano zaposlitev oddate elektronsko na našem Portalu za delodajalce najpozneje do 15. novembra 2020.

Prenovljen iskalnik po prostih delovnih mestih

Iskalnik ponuja hiter, preprost in pregleden prikaz najustreznejših prostih delov-

nih mest glede na interese posameznika. Vidne so tudi pozitivne reference delodajalcev, ki so finalisti ali prejemniki ene od nagrad ali certifikata s področja zaposlovanja.

Vizija Zavoda v prihodnjih letih je »praviroma digitalno«. To pomeni razvoj takih informacijskih rešitev, ki bodo za naše uporabnike čim preprostejše in učinkovitejše. Prinaša uporabo različnih »search & match« orodij na zaposlitvenih platformah ter druge spremembe in novosti na digitalnem področju.

Namen uvedbe digitalnih storitev Zavoda je, da čim več naših uporabnikov spozna in uporabi različne digitalne kanale. To pomeni, da storitve ne samo razvijamo, pač pa zagotovimo tudi pomoč ter individualizirano, poglobljeno obravnavo tistim uporabnikom, ki imajo več ovir pri uporabi novih storitev. Napredek bomo dosegli le, če bo nova tehnologija olajšala poslovanje tako našim uporabnikom kot našim zaposlenim.

Ni potrebna registracija

V ta namen smo prenovili tudi iskalnik po prostih delovnih mestih, ki je z naše spletne strani odslej dostopen na naslovu: <https://www.iskanjedela.si>. Iskalnik po prostih delovnih mestih je namreč naša najbolj obiskana spletna rubrika, saj ga uporabi več kot 80 % vseh obiskovalcev naše spletne strani, to je v povprečju 20.000 na dan. Prenovljeni iskalnik je zamenjal prejšnjega tudi na našem portalu **PoiščiDelo.si**.

Marjeta Kovač, vodja uradov za delo Slovenska Bistrica, Lenart, Ruše in Pesnica

Foto: Aleš Kolar

Na Svetovni dan zdravih dojk, 15. oktobra, se je stavba na Trgu svobode v Slovenski Bistrici obarvala rožnato. V znak podpore vsem, ki se srečujejo z boleznijo,

vsem svojcem, ki so koga izgubili zaradi bolezni, vsem zdravim pa v opozorilo, da smo v prvi vrsti sami odgovorni za svoje zdravje. Žarko Furman, podžupan Občine

Slovenska Bistrica, je v pozdravnem nagovoru izrazil zavedanje pomembnosti preventive in osveščanja o bolezni. Da bolezen ne izbira in o pomembnosti rednega mesečnega samopregledovanja je spregovorila direktorica Zdravstvenega doma Slovenska Bistrica Urša Sedmak. Skupni apel peščici zbranih je bila želja za ostanemo zdravi. Ne glede na bravo luči, naj bo svetloba tista, ki nas bo vodila skozi vse težke situacije, s katerimi se srečujemo. Kratek program so popestrili plesalci plesnega studia Plohl. Martina Plohl je v ta namen pripravila plesno koreografijo na pesem Alye – Dobro jutro življenje. Ideja o množičnem plesu pa bo morala počakati na bolj prijazno leto. Ples med kapljami dežja je oddajal posebno sporočilo..., z odmevom pesmi kliče mo življenju DOBRO JUTRO.

Rebeka Potočnik

Bogata obrtniška in industrijska dediščina na robu Pohorja

Slovenska Bistrica in Pragersko imata bogato obrtniško in industrijsko dediščino, ki jo v zadnjem času tudi s pomočjo projekta **Inspiracija, programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija – Hrvaška**, predstavljata na izviran način in s pomočjo sodobne tehnologije. Na ostankih некоč uspešnih gospodarskih panog nastajajo privlačne turistične točke, ki jih dopolnjujejo različni kulturni, umetniški in družabni dogodki.

Slovenska Bistrica je eno izmed najstarejših mest na Slovenskem, nastalo na križišču cest v smeri današnjega Maribora, Celja in Ptuja na ostalinah rimskega naselja Civitas Negotiana. Kraj so okrog leta 1300 obzidali in ga obdali s štirimi vogalnimi stolpi, v 14. stoletju pa je dobil mestne pravice. Preživel je številne turške vpade in tri uničujoče požare, pravi razvoj pa je prinesla cesta med Dunajem in Trstom (železnica ga je sicer obšla) in danes je Slovenska Bistrica sodobno mesto ter upravno in industrijsko središče jugovzhodnega dela Pohorja. Osrednji mestni in občinski kulturni center je grad Slovenska Bistrica, ki je bil od leta 1717 do 1945 v lasti grofov Attems. Od leta 1985 ga skrbno obnavljajo in v nekdanji grajskih dvoranah so na ogled številne stalne razstave ter znamenite freske v viteški dvorani, ki jih je poslikal Franz Ignaty Flurer.

Večino ozemlja občine obsega Pohorje, ki ga opisujejo tudi kot mogočen zeleni klobuk kisika. Neokrnjena narava, čiste vode in čist zrak ter zdravo in naravno okolje tega dela Pohorja očara številne obiskovalce. Z razgibanostjo ter pestrostjo rastlinskih in živalskih vrst nudi odlične možnosti za rekreacijo in učne ure v naravi skozi vse leto.

Ko govorimo o prepoznavnosti dežele, ne smemo pozabiti na kulinarčno dediščino. Pohorska bunka, štajerske juhe in štruklji, pohorski lonec, ajdovi žganci, domače kolone, ocvirkovka, sadni kruh in ognjišča potica – vsaj del teh dobrot je treba preizkusiti in okusiti. Med posebne dobrote pa je vsekakor treba uvrstiti tudi »sladko zajemalko«, nagrajeno kulinarčno jed v okviru natečaja Inspiracija, ki jo v Cuker Kuhni na dvorišču Bistriškega gradu pripravlja Pija Debeljak. Postrežena je v miniaturni izvedbi glinaste zajemalke, tradicionalnega lončarskega izdelka teh krajev, kar daje tej imenitni sladici še poseben čar.

Lončarstvo in izdelki iz gline so prav tako del bogate obrtniške dediščine Slovenske Bistrice, o čemer se boste lahko prepričali v Centru domače in umetnostne obrti. Center je nastal leta 2003 in temelji na prostovoljnem delu, ohranja lončarsko kulturno dediščino, v njem pa tudi izdelujejo replike izdelkov »iz babičine kuhinje in dedkove kleti«.

Vsi izdelki so narejeni ročno, v tradicionalnih tehnikah in tehnologiji, seveda jih je v Centru mogoče tudi kupiti. Organizirajo tudi številne delavnice in razstave sodobne keramike, v drugi polovici septembra sta tako potekala Festival industrijske dediščine KeramikArt ter razstava sodobne keramike Keramika v Slovenski Bistrici. V okviru festivala se odvijajo tudi delavnice oblikovanja gline, z jesenskimi tečaji pa začnejo konec septembra.

Zelo zanimiva je tudi doživljajska rokodelska delavnica Dotik časa in ustvarjalnosti, ob našem obisku pa smo imeli še posebno srečo, ko smo lahko prisostvovali izjemno atraktivnemu prikazu tradicionalnega japonskega žganja keramike v tehniki raku.

Začetki Pragerskega so povezani z gradnjo železnice Dunaj – Trst, torej po letu 1846. Takrat je po progí tam mimo pripeljal prvi vlak, ki ga je vlekla parna lokomotiva. Te lokomotive so se na poti morale oskrbovati z vodo, zato so leta 1886 v neposredni bližini postaje ob železniškem prehodu začeli graditi vodni stolp, iz katerega bi zagotavljali vodo za parne lokomotive. Stolp je bil predan namenu leta 1911 in bil aktiven še vse do leta 1965, ko so se parne lokomotive lahko upokojile, saj so jih nadomestile dizelske.

Vodni stolp je eden redkih še ohranjenih železniških stolpov v Evropi, v njem pa je ohranjena zagotovo edina takšna parna črpalka v Evropi. Posebna parna črpalka je namreč s paro uravnavala pritisk večje parne črpalke, s katerih so črpali vodo iz treh studencev pod stolpom in ob njem v bazene v nadstropju.

Ob obeh črpalkah je v stavbi še vedno dobro ohranjen originalni kotel, v prvem nadstropju pa so trije betonski bazeni, v katere so načrpali vodo za napajanje lokomotiv, pa tudi bližnjih stavb. Kot pove pobudnik razstave v vodnem stolpu Milan Lah, so preko posebnega ogljenega oz. koksovega filtra po vodovodnih ceveh okoliške stavbe ter gostilna na železniški postaji dobivale pitno vodo.

V okolici Pragerskega so številni nekdanji glinokopi, ki so danes večja in manjša jezera. V njih je najti zanimive rastlinske vrste, pa tudi številne dvoživke, kačji pastirji in ptice. Ribnik Gaj je eden izmed glinokopov, ki so nastali v prejšnjem stoletju kot posledica izkoriščanja gline za potrebe opekarništva, okrog njega pa vodi učno – rekreacijska pot, ki se začne na velikem razglednem pomolu. Ob poti so klopi, informativne table in igrala, poti in stopnice pa vodijo tudi do številnih majhnih pomolov ob robu ribnika.

Kopanje (in pozimi drsanje) v ribnikih zaradi varnosti nista dovoljena, čeprav je voda v večini ribnikov ustrezna za kopanje. Zato pa so ribniki zelo priljubljeni med ribiči, ki zlasti ob koncih tedna zasedejo številne prostorčke ob vodi, eden od ribnikov pa je tudi priljubljeno shajališče ljubiteljev skuterjev na vodi, kar z okoljskega vidika gotovo ni ravno sprejemljivo. Ribniki v okolici Pragerskega kar kličejo po novih vsebinah in vključevanju v širšo turistično ponudbo kraja, za kar načrti že obstajajo in upati je, da kmalu zaživijo v privlačnejši podobi.

Slovenska Bistrica in Pragersko vabita k obisku, obarvanemu z zgodovinsko dediščino, ki ga boste od konca oktobra lahko začinili še z edinstvenim doživetjem sobe pobega (escape room) v nekoč opuščenem industrijskem objektu ob robu grajskega parka Bistriškega gradu.

OKTOBER – SVETOVNI MESEC BOJA PROTI RAKU NA DOJKAH

Foto: www.maribor24.si

Ali ste vedeli, da je v Sloveniji rak dojk najpogostejši rak pri ženskah in da vsak dan pri nas zbolijo vsaj tri ženske, letno pa več kot 1100?

Rak je bolezen starejših ljudi, življenjska doba pa se z leti podaljšuje, zato ljudje za rakom zbolevajo pogosteje kot nekoč. Kljub temu se umrljivost žensk za rakom dojk z leti zmanjšuje zaradi pravočasnega odkrivanja bolezni, h kateremu pripomore tudi državni presejalni program DORA. Rak dojk pa ni bolezen izključno žensk, saj zanjo zbolevajo tudi moški. Čeprav je pri moških redek, se prognoza ne razlikuje od raka dojk pri ženskah.

Dejavniki tveganja za raka dojk

Pomembno je, da smo seznanjeni z dejavniki tveganja za raka dojk, saj prispevajo k razumevanju bolezni in zmanjševanju tveganja zanjo.

Prva izmed dejavnikov tveganja sta zagotovo spol in starost, saj je 75 odstotkov bolnic ob diagnozi starejših od 50 let. Zgodnja prva menstruacija, starost več kot 30 let ob prvem porodu, opustitev dojenja in zgodnja menopavza povečajo tveganje za raka dojk. Prav tako nevarnost za nastanek obolenja povečajo kontracepcijske tablete v obdobju jemanja ter nezdrav življenjski slog (alkohol, debelost, telesna neaktivnost, neuravnotežena prehrana ipd.). Velik vpliv na razvoj bolezni ima tudi dednost, ob kateri pa so pomembni še drugi notranji in zunanji dejavniki, s katerimi se srečujemo v vsakdanjem življenju.

Na kratko o presejalni mamografiji ...

Namenjena je odkrivanju začetnih rakavih sprememb na dojkah pri ženskah po petdesetem letu starosti. V državnem presejalni program za raka dojk (DORA) so vsaki dve leti vabljeni vse ženske med 50. in 69. letom starosti. Na mamografiji so spremembe dojk vidne štiri leta prej, preden bi jih lahko ženske zatipale same. Marsikatero žensko je presejanja

z mamografijo strah zaradi stiskanja dojk ob slikanju, ki pa je pomembno za boljši prikaz tkiva dojke. V teh primerih priporočamo, da se pred slikanjem posvetujete s tamkajšnjim osebjem. To vam bo vse razložilo in vas znalo najbolje pomiriti.

Redno samopregledovanje dojk

Redni mesečni pregled dojk se priporoča zaradi pravočasnega odkrivanja sprememb, za ženske po petdesetem letu starosti pa je priporočljivo, da vsaki dve leti opravijo še mamografijo. Do menopavze naj bo pregled dojk vsak deseti dan po začetku menstruacije, kasneje pa na izbrani dan v mesecu. Ob pregledovanju moramo biti pozorni na zatrdline, spremembe v obliki ter barvi kože dojk, vdrstost bradavic in izcedek. Za pomoč pri rednem mesečnem pregledovanju sta vam na voljo tudi mobilna aplikacija in spletna stran Breast Test. Ob zaznanih spremembah se o tem čimprej posvetujte z izbranim zdravnikom.

Postopek, kako si sami pregledamo dojke?

Postavite se pred ogledalo, roki naj bosta sproščeni ob telesu. Potem roki položite na boke in se rahlo izprsite. Na koncu dvignite roki nad glavo in sklenite dlani. Ves čas opazujte morebitne spremembe dojk in bradavic.

Dvignite desno roko in z levo pretipajte celotno dojko v smeri urinega kazalca in od zunanosti proti bradavici. Potem postopek ponovite na levi dojki.

Nagnite se naprej in z desno roko podprite desno dojko ter z krožnimi gibi leve roke pretipajte

dojko. Postopek ponovite še na levi dojki. Na koncu s palcem in sredincem nežno stisnite vsako bradavico posebej in preverite, da ni izcedka.

Nagnite se naprej, spustite levo roko in z desno pretipajte levo pazduho. Potem ponovite še na desni strani.

Kako zmanjšati tveganje za nastanek raka dojk?

Največ primerov bolezni raka dojk povezujejo s prekomerno telesno težo in telesno nedejavnostjo. Za svoje dojke zato poskrbite na naslednje načine:

- bodite telesno aktivni vsaj pet dni v tednu,
 - uživajte zdravo in uravnoteženo prehrano,
 - omejite uživanje rdečega mesa in maščob živalskega izvora,
 - izogibajte se pitju alkoholnih pijač,
 - naučite se spoprijemati s stresom in razmišljajte pozitivno,
 - odzovite se na povabilo za mamografijo.
- Za več informacij in odgovorov na vprašanja smo vam na voljo v Centru za krepitev zdravja, ZD Slovenska Bistrica, po telefonu na telefonski številki 041 682 288 ali e-pošti na naslovu ckz@zd.sb.si.

Lucija Rožič, dipl. med. sestra

Tudi letos se Komunala Slovenska Bistrica pridružuje projektu PRIŽGIMO SVEČO MANJ.

V letu 2019 je bilo zbranih **60 ton odpadnih nagrobnih sveč** iz občin Slov. Bistrica, Poljčane, Oplotnica, Makole in Rače-Fram.

V letošnjem letu pa je bilo do vključno konca septembra zbranih že **45 ton odpadnih sveč**. Postanimo ozaveščeni in izberimo alternative!

Ideja za letos:

V naravi najdemo veliko različnih kamenčkov.

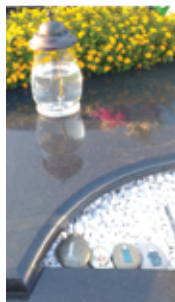
Mamice imajo veliko raznobarnih lakov za nohte.

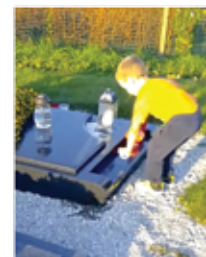
Otroci radi ustvarjajo.

Za daljšo obstojnost obrobite s trajnim psalom.

Če želiš videti spremembo v svetu, moraš ti biti ta sprememba. (Gandhi)

BISTRIŠKI LIONS OZAVEŠČAJO O SLADKORNI BOLEZNI

Vesna Štitič in Tatjana Pušić

Lions klub Slovenska Bistrica je z izdajo knjižice *Sladka Ana* začel vseslovensko akcijo ozaveščanja o sladkorni bolezni. S knjigo želijo ozaveščati o sladkorni bolezni predvsem otroke od 4. do 15. leta starosti po vrtcih in osnovnih šolah. »Naš cilj so vse šole v Slovenski Bistrici in v sosednjih občinah ter postopoma celotna Slovenija. Gre za resnično zgodbo punčke Ane, ki zboli za neozdravljivo boleznijo, diabetesom, in se na različne načine sooča z boleznijo,« je na nedavni novinarski konferenci poudarila predsednica kluba Vesna Štitič, ki je knjigo tudi prevedla iz hrvaščine.

Maja Kavalarič, priznana pediatričarka, ocenjuje knjižico kot izjemno pridobitev za družbo: »Moramo se zavedati, ko zboli otrok, zboli celotna družina. Pri neozdravljivih boleznih gre najprej za šok, potem

sledi soočenje z drugačnim načinom življenja. Ravno zato so vrtci in šole za razvoj takšnega vrstnika izjemno pomembni.« Prva v vrsti osnovnih šol v občini, na kateri so predstavili knjigo *Sladka Ana*, je bila Osnovna šola Pohorskega odreda Slovenska Bistrica. Izdajo knjige sta podprli tudi obe zvezi, Lions in Leo Slovenija, ter posebej še šest slovenskih lions klubov. Z ozaveščanjem o sladkorni bolezni bistriški lions sledijo tudi globalnemu cilju organizacije Lions Clubs International, ki diabetes postavlja med prioritete.

Bistriški lions klub, ki deluje 12. leto, je drugi največji klub od 59 lions klubov v Sloveniji. Sprva so pomagali predvsem slepim in slabovidnim, nato pa so svoje aktivnosti razširili na potrebe v lokalnem okolju. Tudi v preteklem letu so izvedli

Vesna Štitič in Peter Tič

Maja Krušič Šega in Maja Kavalarič

številne dobrodelne dejavnosti. »Plačali smo terapije in posebna obučila dvema mladostnikoma, pomagali odraslim s posebnimi potrebami in pokrili štipendijo eni puncici. Organizirali smo tudi dobrodelno miklavževanje in palačinkijado na trgu v Slovenski Bistrici,« je izpostavil lanskoletni predsednik Peter Tič. Poleg tega je prejšnji predsednik ob letošnjem zaprtju gostiln zaradi novega koronavirusa doniral domu za starejše Slovenska Bistrica več kot pol tone hrane.

Letos, ko slovenski lions praznujejo 30 let obstoja, se tudi bistriški lions zaradi covid-19 soočajo z različnimi izzivi, kako pomagati. Med drugim načrtujejo novo akcijo v novembru Vroči kostanji, s katero bi zbrali sredstva in jih v celoti donirali mladim. Vesna Štitič je še pojasnila, da imajo veliko prošenj za pomoč. Zato se bodo trudili, da pomagajo tistim, ki v lokalnem okolju pomoč najbolj potrebujejo.

T. A.

TABOR NA BOČU

V imenu bistriške enote Centra za socialno delo Maribor smo organizirali dvodnevni tabor, ki je potekal 6. in 7. avgusta na Boču za otroke in mladostnike iz socialno ranljivejših družin. Pri tem so nam prijazno pomagali člani Lions kluba Slovenska Bistrica, ki so v celoti finančno omogočili izvedbo programa in pokritje stroškov za bivanja in prehrano v Planinskem domu na Boču. Otroci so zato lahko doživeli dvodnevne počitnice v objemu gozdov ob vodenem in poučnem programu.

Prvi dan smo izvedli tekmovanje v igrah z žogo in se naučili novih družabnih iger, popoldne nas je obiskal še tabornik iz društva Taborniški rod Črno jezero, ki je udeležence naučil pripraviti ogenj in jih izkustveno poučil o taborjenju ter o preživetju v naravi.

Proti večeru smo ob ognju brali pravljice in izvajali skupinske pogovore, naslednji dan pa smo se odpravili na pohod po učni poti. Končali smo s kvizom na temo učne poti in z darili, ki so jih prav tako skrbno

pripravili člani Lions kluba Slovenska Bistrica. Otroci so bili veseli skupinske izkušnje, daril in preživljanja časa v naravi. Lions klubu Slovenska Bistrica pa se v imenu Centra za socialno delo Maribor – Enota Slovenska Bistrica še enkrat iskreno zahvaljujemo za pomoč in proaktivno sodelovanje.

Ines Majcen, strokovna delavka pri programu

KAJ NAM JE »KORONA« VZELA?

Po prvem valu karantene, ko smo se vsi ustavili, smo spet navdušeno odprli vrata gradu v Slovenski Bistrici. Pričakala nas je naša grajska »Trnuličica«, vsa zaraščena in zaprašena.

Pomlad v naravi je bila v teku. Seveda tudi v nas. Zato smo široko odprli vrata in okna, populili travo, zabrnele so kosilnice, grad se je prebudil. Odpadle so skoraj vse aktivnosti, ki smo jih po **KOLENDARJU PRIREDITEV 2020**, izdanem v začetku karantene, predvideli.

Odpadli so koncerti – *Vivere*, lani 3x razprodan koncert *Woman & Man* v novi žanrski preobleki, glasbena komedija *Nune v akciji* ... Pet razstav v galerijskih prostorih, sprejemi in protokolarne prireditve.

Grajska tržnica se ni ustavila.

Vmesecu maju in juniju je odpadlo skupaj 23 programov *Doživetij Pohorja*, ki bi se jih udeležilo približno 1000 otrok. Prav tako je odpadla *Poletna muzejska noč*, ki bi letos bila že deseta. V začetku julija so tik pred izvedbo odpadle *Poletne ustvarjalne delavnice* z odličnim programom, na katere je bilo prijavljenih maksimalno število otrok.

KAJ NAM JE »KORONA« DALA?

Kljub nastali situaciji smo ostajali pozitivni in delali dalje. Močno smo zavihali rokave. Odprli smo vse. Od depojev, arhivov, razstav. Selili smo knjige, pohištvo. Urejali okolico. Galeriji dali novo svežo podobo.

O svežili in na novo uredili grajsko bukvarno. Na terenu urejali in prenavljali spomenike. Izvajali ogleda gradu za slovenske in tuje obiskovalce.

Grad je bil za obiskovalce čez poletje odprt vsak dan. Izvedli smo nekaj manjših porok in vsakoletni koncert Seviqe Brežice. Pripravljali smo prostor na zunanjem dvorišču gradu za dva čudovita koncerta – Kvatropirce in Oktet Planika.

V tednu otroka pa nam je z omejitvami uspelo izpeljati nekaj programov za otroke (ustvarjalne delavnice in Pastirčkov dan).

Pojavili smo se na televiziji (RTV SLO: Sledi – Pozabljena preteklost, Mlini in mlinarstvo na Slovenjebistriškem Pohorju) in radiu (VAL 202 - Frekvenca X: Zora Janžekovič – kirurginja svetovne slave, ki je v Sloveniji skoraj neznaná).

Še vedno smo pozitivni in nepopustljivo ustvarjalni. Še vedno skrbimo za kulturno klimo na Bistriškem. To je naše poslanstvo in naša prva naloga.

V okviru projekta »Cesta gradov ali Schlosserstrasse« smo oblikovali in izdali novo brošuro o gradu Slovenska Bistrica, za katero smo izdelali nove profesionalne fotografije gradu in notranjih prostorov. Prav tako smo se v okviru projekta sestali z avstrijsko turistično agencijo in pripravili nov program ogleda gradu za tujce ter se udeležili delavnice na temo »Družine in kulturna dediščina - družinska doživetja vzdolž ceste gradov« v gradu Rakičan.

Snujemo nove programe za ustvarjalne delavnice, pripravljamo zametke nove stalne postavitve v muzejskih prostorih in smo del projekta P.A.K.T. – Potujoče akademije kulturnega turizma.

Še vedno izvajamo ogled gradu in smo tukaj za vas. Ni potrebno nič drugega, le nadenite si masko, srazkužite si roke in nas obiščite.

Vabljeni
v grad v
Slovenski
Bistrici.

Foto: Anja CZ

Foto: Niko Vrhovnik / Anja CZ

10 LET SAMOSTOJNOSTI GLASBENE ŠOLE SLOVENSKA BISTRICA

Fotografija: arhiv glasbene šole

Ignac Pančič, v. d. ravnateljja Glasbene šole Slovenska Bistrica, in Helena Meško, ravnateljica Konservatorija za glasbo in balet Maribor (prej SGBŠ Maribor), ob podpisu pogodbe o prevzemu delavcev med tema dvema zavodoma.

POD TAKTIRKO SOZVOČIJ

Glasbena šola Slovenska Bistrica praznuje jubilej za jubilejem. Lansko leto je zaznamovala častitljivo 70-letnico svojega delovanja, letošnje pa se kiti z desetimi leti delovanja kot samostojni zavod.

Zametki glasbenega poustvarjanja na Bistriškem segajo v dvajseta leta prejšnjega stoletja, ko je nekaj občanov na lastno pobudo sestavilo godbo na pihala, ki je skozi leta (zgolj s kratko prekinitvijo delovanja v času vojne) številčno rasla. Potreba po novih članih je v povojnih letih rodila idejo o ustanovitvi glasbene šole. Ta se je uresničila leta 1949, zasluga pa gre odlični organizaciji Oskarja Štakula, ki je šolo zatem vodil vse do svoje upokojitve leta 1979.

Glasbena šola je samostojno delovala do leta 1973, ko se je pridružila Centru za glasbeno vzgojo Maribor (pozneje Srednja glasbena in baletna šola Maribor, v nadaljevanju SGBŠ Maribor), le kratko obdobje med letoma 1951 in 1956 je zaradi finančne stiske delovala v okviru DPD Svoboda. Kot oddelek mariborske šole je doživela svoj razcvet. Pod vodstvom Oskarja Štakula, Milana Mlakarja in od leta 1991 Ignaca Pančiča je postala prepoznavna ne le na Bistriškem, temveč tudi širše doma in v tujini. Zato je bila ideja o

osamosvojitvi, ki se je pojavila že v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja, logično nadaljevanje njenega razvoja.

Pot do tega je tajala kar dobrih osemnajst let in zanj je najbolj zaslužen dolgoletni vodja bistriškega oddelka Ignac Pančič.

Začelo se je leta 1992 s podanim predlogom o ustanovitvi zavoda Svetu šole SGBŠ Maribor in Občini Slovenska Bistrica. Čez dobrih dvanajst let je sledil prelomni dogodek – sestanek kolektiva glasbene šole, na katerem se je ta z veliko večino odločil za samostojni javni zavod. Kolesje se je zavrtelo in 2. decembra 2008 je Občinski svet Občine Slovenska Bistrica sprejel sklep, da soglašajo z odcepitvijo oddelka Slovenska Bistrica od SGBŠ Maribor. Na osnovi junija 2010 sprejetega Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Glasbena šola Slovenska Bistrica je bil cilj dosežen. Glasbena šola Slovenska Bistrica je 1. septembra 2010 začela delovati kot samostojni javni zavod. Lanskoletni visoki jubilej je glasbena šola zaokrožila z nastopom orkestrrov in baletnega oddelka na slavnostni akademiji, z izdajo zgoščenke in zbornika z naslovom »Pod taktirko sozvočij«. Slednji je z zbiranjem podatkov, dokumentov, fotografškega materiala, ustnih virov nastajal pod

peresom zagnanih učiteljev in predstavlja pomemben del mozaika sbistriške zgodovine. Dogodki, vredni tako visokega jubileja, so odraz zavzetega dela in svežih idej ravnateljice Radmile Bikić Magdić.

In letošnje leto prinaša nadaljevanje. Priprave na obeležje desetletnice samostojnosti so že obrodile sadove in Glasbena šola Slovenska Bistrica ponosno napoveduje dogodke, ki se bodo odvijali v decembru.

Prvi izmed njih bo otvoritev razstave z naslovom »Pod taktirko sozvočij«, ki bo 1. decembra v razstavnih prostorih bistriškega gradu. Staccati zgodovine, zbrani v ciklično delo zbornika, bodo tokrat uzrli luč v klavirskem izvlečku kreativne ekipe učiteljev, ki jo sestavljajo Bojana Bučar, Tatjana Gaberšek, ki je vodja projekta, Neja Skrbiš, Peter Skrbiš. Do konca meseca bosta na ogled zgodovinski pregled šole in njene dejavnosti ter zbirka priredb za orkester z naslovom »Krasogled sozvočij«. Beseda krasogled, slovenski arhaični izraz za kalejdoskop (starogrško kalos pomeni lepota, eidos pa oblika, ki jo gledaš), se kar zlije k sozvočjem zbirke, ki so vrsto let nastajali izpod peresa profesorja Valterja Kukoviča. Priredbe svetovnih in slovenskih klasik različnih glasbenih zvrsti so kot barvita stekla krasogleda – v izvedbi orkestra učiteljev glasbene šole in pod taktirko avtorja priredb – že zaživela na odrih in izdaja zbirke se je ponujala kar sama.

Dogajanja bo zaokrožil slavnostni koncert ob desetletnici samostojnosti šole. Koncert, na katerem se bo glasba zlila v čudovito zvočno podobo, v krasogled sozvočij, bo 23. decembra v Slomškovem domu. Na slavnostni prireditvi bodo tudi prvič podeljena sozvočja, nagrade in priznanja Glasbene šole Slovenska Bistrica.

Bogata zgodovina glasbene šole v Slovenski Bistrici je zarisana s pisano paleto dogodkov, ki so jo do danes oblikovali v samostojni zavod. Delo in uspehi mladih glasbenikov, zagnanih učiteljev in strokovnih delavcev so pod taktirko sozvočij do danes oblikovali samostojni zavod, ki s ponosom nosi svoje ime in uresničuje svoje poslanstvo. Vljudno vabljeni, da boste kot obiskovalci tudi vi del našega krasogleda sozvočij.

Tatjana Gaberšek

NATALIJA RESNIK, kaligrafinja

Kaligrafija – meditacija v gibanju

Natalija Resnik, kaligrafinja s Ptuja, bi sebe opisala kot optimistično igralko v igri življenja. Vedno stremečo k bolj kreativnemu, ljubečemu in zavestnemu življenju tukaj in sedaj.

Vedno sem imela potrebo izraziti svoje misli in občutja. Morda zato, ker sem se za to še posebej trudila, saj v svoji sedemčlanski družini za najmlajšo punco ni bilo tako samoumevno, da pride do besede. Torej mi je menda to budilo kreativnost, iskati poti, kako biti slišana. Že v osnovni šoli sem vedno rada posebej lepo okraševala naslove v zvezkih in si izmišljala fonte in senčenja, seveda takrat z navadnim nalivnim peresom.

Kateri stavek je bil prvi, ki ste ga zapisali kaligrafsko?

Zanimivo vprašanje, sem kar malo pobrskala nazaj po arhivih in se še sama presenetila. Eden je: »Če kdo te vpraša, kako ujeti svoje sanje, odgovor je preprost,

le verjeti moraš vanje.« Še vedno moj najljubši rek pa: »Ne hodi po uhojenih poteh. Pojdi raje tja, kjer ni poti in pusti sled.«

To mi je sedaj zanimivo odkritje, ker razkriva, kako sem že takrat razmišljala. Kako sem položila seme v zemljo, da sedaj gojim to lepoticco in vsi pobiramo plodove. Verjamem, da utiram pot lepopisju v vidni vlogi pri ohranjanju ravnovesja med človečnostjo in tehniko, s katero smo vsi zasvojeni.

Zakaj menite tako?

Skozi 16-letno delo s poučevanjem kaligrafije zbiram odzive ljudi na njihovo počutje. Ljudje poročajo, da jih počasni, ponavljajoči se gibi, značilni za kaligrafijo, pomirjajo, navdajajo z lepoto in odvrčajo pozornost od skrbi. Če se uspemo umiriti do mere, da redno izvajamo kaligrafske vaje, se pri večini izboljšata psihično počutje in duševno zdravje. To so odlične vaje za odvrčanje pozornosti iz okoliščin, saj ne moremo biti z mislimi nikjer drugje kot pri peresu in črki. Posledično

izboljšujemo koncentracijo, zmanjšujemo občutja anksioznosti, dvigujemo samozavest. Popravijo se tudi finomotorične sposobnosti.

Ponavljajoči ritem in pozornost na spremembe pritiska pri nizanju debelih in tankih potev povzročijo, da pozabiš na vse okrog sebe in preprosto uživaš v trenutku. V številnih raziskavah odkrivajo ozadje kompleksnih kognitivnih strategij, ki jih možgani uporabljajo za regulacijo čustev med izvajanjem kreativne aktivnosti. Omeniti velja vsaj dve raziskavi, ki sta potrdili pozitivne vplive kaligrafije na duševno zdravje. V prvi so ugotovili, da so ljudje, ki so se ukvarjali s kaligrafijo, lažje preživeli obdobje fizične bolezni ali smrti v družini. V drugi, še bolj odmevni, pa so ugotovili, da terapije s kaligrafijo pripomorejo k boljšemu delovanju možganov ter lajšajo depresijo in shizofrenijo.

Na začetku ste verjetno pisali bolj za zabavo. Ali se spomnite trenutka, ko ste se zavedeli, da bi lahko od tega tudi živeli?

Moji kaligrafski začetki segajo v april leta 2002, ko sem prvič obiskala svojega učitelja kaligrafije, Zvoneta Potočnika iz vaših krajev. Je izjemen človek in prav gotovo je prav on zaslužen za moje vztrajno in poglobljeno delovanje in ukvarjanje s kaligrafijo. Rada ustvarjam, a še raje predajam znanje naprej. Vedno po njegovem vzoru: iskreno.

Če danes pogledate svoja dela iz začetkov vaše lepopisne kariere, ali se je vaša pisava zelo spremenila, je videti zelo drugače?

Seveda. A zelo rada za spodbudo tečajnikom kažem prav te svoje prve korake, ker vsi enkrat začnemo na začetku in le z vztrajnostjo in vajo napredujemo. V kaligrafiji ne gre preskakovati lekcij ... no, pa saj to ne gre tudi sicer v življenju. Z letih redne vaje kaligrafije ne le, da se spremeni rokopis, tudi značaj se spremeni.

Več kot sem sama vadila kaligrafijo, manj časa sem potrebovala, da sem umirila svoj um oziroma ohranila pozornost, saj se pri tovrstnem pisanju s črnilom ne smeš zmotiti, ker popravki niso mogoči. Takrat ko pri sebi ugotoviš, kaj te zares veseli, začutiš sebe in hkrati dozoriš, spregledaš in vidiš, kako moda ni tista, ki ti narekuje, kaj je zate in kaj ni, ampak je pravi svetovalec ali prišepetovalec glas v tebi. Naloga vsakega posameznika je, da si prisluhne, saj le tako lahko prevzame pravo odgovornost zase.

Kako danes gledate na vaše začetke? Ali se svoje mladosti spominjate z nostalgijo ali z nasmeškom na ustih?

Ha ha ha, pa saj sem še vedno mlada. Saj sem šele začela živeti sebe. Skozi kaligrafijo sem svoj um umirila do te mere, da sem ustvarila pogoje za globlji vpogled vase. In tako so pred 11 leti v moje življenje prišla izvorna znanja o sledenju času, sinhroniziranem s 13 lunami po 28 dni, kar mi odpira posebno dimenzijo uvida v čas in prostor posameznega dneva. Skozi študij komunikacije z naravo afriških domorodcev pa črpam odgovore na svoja večno porajajoča se vprašanja o bolj polnem življenju. Sama ta znanja vidim kot nadgradnjo svoje poti do bolj zavestnega življenja tukaj in sedaj. In prav gotovo gre zahvala ukvarjanju s kaligrafijo, da sem sploh skozi redne vaje ustvarila pogoje, da sem ta znanja lahko sprejela. Vsa tri moja področja delovanja se lepo prekrivajo in dopolnjujejo mojo kreativnost.

Zakaj se ljudje odločajo, da se bodo lepopisja naučili. Kdaj in kje pride kaligrafija največkrat prav?

Vsakogar, ki me poišče, nagovori lepota kaligrafsko oblikovanih črk. Estetika, ki je v njem, se sreča z lepoto izpisa in to sploh nima veze s tem, kako lep ali nečitljiv rokopolis ima sicer posameznik.

Znanje kaligrafije pride prav, ko želimo izreči voščilo ob rojstvu, krstu, rojstnem dnevu, zaključku šolanja, poroki (za vabila, voščila, sedežne rede, jedilne liste), ob abrahamu, slovesu. Številne organizacije podeljujejo protokolarne listine, priznanja, zahvale. Sama rada izpisujem lepe misli, izdelujem barvne slike, ki vključujejo sporočila, pa personalizirane poročne listine.

Koliko časa človek potrebuje, da se nauči osnovne tehnike kaligrafije?

Moji 16-urnih tečaji so sistematično zastavljeni. V obdobju enega meseca se zvrstijo štiri srečanja, kjer tečajniki postopno usvojijo celotno malo in veliko abecedo ter številke enega stila pisave. Dosti izvedo o kompoziciji in zakonitostih posameznega stila. In predvsem si lahko ogledajo res širok nabor izdelkov, ki se je skozi leta nabral. Ker je vsak stil pisave primeren za drugo priložnost, se radi vračajo na tečaje in usvojijo več stilov.

Kakšno je po vaših izkušnjah razmerje med talentom in trdim delom?

Kot povsod, tudi tukaj brez vztrajnosti,

brez predanega in osredotočenega dela ni napredka. Talent pa, če ga ne razvijamo, je, kot ga ne bi imeli.

Vajam iz lepopisja radi rečete tudi meditacija v gibanju. Pravijo, da kaligrafija ljudem pomaga pri zbranosti, koncentraciji, samozavesti ...

Kaligrafija se mi zdi kot meditacija v gibanju, ponavljajoča se usmerjena dejavnost, kot pot do sebe. To seveda ne gre z danes na jutri. Še sploh, če imaš tako živahen značaj, kot je moj. Ha ha ha. Bistvo meditacije ni izklopiti um, ker uma se ne da izklopiti. Bistvo je um umiriti, ga usmeriti v eno točko, v eno stvar in v tem vztrajati toliko časa, da začutiš sebe.

Po letih lepopisnega izpopolnjevanja verjamem, da redne vaje kaligrafije krepijo koncentracijo in zbranost. Možnost ustvarjalnega izražanja skozi kaligrafijo pa doprinaša k samozavesti in zadovoljstvu s samim seboj. Verjamem, da vaje kaligrafije opravičeno imenujem »meditacija v gibanju«. Koristne so se izkazale tudi pri mojem projektne delu, saj zaradi njih lažje usmerjam misli v le eni smeri, sem bolj pozorna pri opazovanju detajlov in vizualizaciji, kar vodi v večjo produktivnost in boljšo izrabo časa.

Včasih smo vsi pisali na papir, v zadnjem času pa lepopisje krasi razne table in druge predmete.

In to je velika škoda, ki se dela novim generacijam. Sodobni način življenja, predvsem tehnologija, lajšajo življenje, a je to hkrati past. Predvsem za mladino. Ker verjamem, da imamo vsi pravico misliti s svojo glavo in da bi bilo fajn, da to omogočimo tudi svojim otrokom in zanamcem, izvajam tehnične dneve po osnovnih šolah in prirejam tečaje kaligrafije po vsej Sloveniji.

Pri pisanju črk s pisalom po podlagi gre za pravi možganski trening, saj možgane zaposlimo neprimerno bolj kot pri dotikanju tipk na tipkovnici ali touch screen monitorja.

V raziskavi so otrokom, ki se še niso naučili brati in pisati, pokazali črke, potem pa zahtevali, da jih reproducirajo na tri načine: s tipkanjem na računalniku, s pisanjem na praznem papirju in z združevanjem pik na papirju, iz katerih so oblikovali črke. Izkazalo se je, da so se pri otrocih, ki so pisali črke, v možganih aktivirala tri pomembna središča, kar se ni zgodilo, ko so tipkali ali združevali pike na papirju, je komentiral izsledke ameriških raziskav Ranko Rajović, neuroendokrinolog, ki se

zavzema za šole v naravi – brez sodobne tehnologije.

Kaligrafijo tudi poučujete. Kakšen odnos običajno vzpostavite s svojimi učenci. Ali se lahko lepega pisanja nauči vsakdo? Ali naletite tudi na take, ki tega nikakor ne zmorejo?

Veseli me prenašanje kaligrafskega znanja na vse, na mlade in mlade po duši širom Slovenije. Še bolj pa uživam ob ozaveščanju stranskih produktov ukvarjanja s kaligrafijo. In to so: fokus, koncentracija, notranji mir in umirjenost, vztrajnost, občutek za estetiko; komunikacije s sočlovekom, s samim seboj. Z darilom v obliki bona za 16-urni tečaj ali individualne kaligrafske ure res ne morete storiti napake. Na tečajih se počutimo prijetno in veliko tečajnikov se rado vrača.

Moj življenjski namen izza vseh dejavnosti, s katerimi se ukvarjam, je povrniti ljudem vero vase, začutiti lastno moč in delovati iz nje. To pa zmoremo le, če smo se voljni soočati in spoznavati s seboj, s svojimi sončnimi in senčnimi platmi. Jih vse sprejeti in jih uravnotežiti znotraj sebe. Ni lahka pot izmojstriti se v kaligrafiji ali v čemerkoli. A je edina in hkrati neprecenljiva pot do sebe.

Kateri zapis, ki ste ga videli, je naredil največji vtis na vas?

Moj prvi stik s kaligrafijo. Ko sem v popolni tišini opazovala Zvoneta Potočnika, ki je izpisoval priznanje. Očarana in skoraj brez diha sem kmalu doživela streznjenje, ko mi je predal pero v roke in sem sama začela izpisovat prve poteze.

Kaj vam je v tem poslu v največje veselje?

Brezmejnost kreativnih možnosti in možnost sporočilnosti. Da lahko to, kar želiš predati svetu, storiš na dopadljiv, privlačen način. Lepo izpisane črke odpirajo srca.

In kje se lahko teh lepih črk naučijo naši bralci?

V novembru bo v Knjižnici Josipa Vošnjaka v Slovenski Bistrici potekal tečaj kaligrafije, na katerega ste vsi dobrodošli. Potekal bo štiri zaporedne torke med 16. in 19. uro z začetkom 3. novembra. Če bo interesa več kot prostora, morda še kak drug dan. Vse informacije najdete na www.kaligrafija.eu ali pa preprosto kontaktirajte z mano po telefonu.

DELOVNA IN USTVARJALNA JESEN NA SŠSB

S Srednje šole Slovenska Bistrica z veseljem sporočamo, da smo smelo zakoračili v novo šolsko leto in da so vsi oddelki šole redno pri puku. Zavzeto delamo in smo, kot je že dobro znano za nas, tudi ustvarjalni. Namenjamo vam nekaj jesenskih utrinkov.

Teden dejavnosti (od 14. do 18. 9.) smo izvedli v najbolj sončnem septembrskem tednu. Dijaki so se razpršili po obronkih Pohorja, obiskali Logarsko dolino in ČŠOD (šolo v naravi) v Libeličah, obiskali bistriški grad, razstavo keramike in čebelarstva, razstavili vsebine državljanke vzgoje, prisluhnili mnogim zunanjim predavateljem, sodelovali v delavnicah, se pripravljali na izpit prve pomoči, usvajali teorijo cestno-prometnih predpisov, spoznavali e-orodja za primer pouka na daljavo, opravili sistematske zdravniške preglede ... Tako smo v veliki meri uresničili priporočilo za učenje v naravi; v učilnicah so ostali samo maturanti, ki so se že lotili priprav na maturo, saj je zanje to najkrajše srednješolsko leto.

Foto 1: Evropski dan jezikov

Evropski dan jezikov na SŠSB

Na naši šoli se učimo angleščino, nemščino in španščino, kot tretji tuji jezik lahko dijaki izberejo tudi ruščino ali francoščino.

Vse te jezike je v sodelovanju z evropsko točko Europe direct Maribor po našem mestu predstavljalo 32 dijakov Srednje šole Slovenska Bistrica v posebnem projektu, ki je 25. septembra hkrati potekal v skoraj vseh slovenskih mestih, udeležilo pa se ga je skupaj okoli 700 dijakov. Namen evropskega dneva jezikov je ozaveščati o jezikih, ki se v Evropi uporabljajo, spodbuditi kulturno in jezikovno različnost ter učenje jezikov skozi vse življenje. Naši dijaki so osveščali Bistričane in druge obiskovalce mesta o pomembnosti znanja tujih jezikov na zelo preprost način – s pogovorom. Od tod tudi ime dogodka Pogovori se z menoj. Mimoidoče so naučili nekaj španskih besed, z nekaterimi so obudili znanje nemščine, z Italijanom, ki

se je preselil v naše mesto zaradi ljubezni, pa so spregovorili seveda tudi v angleščini, pomešani z italijanskimi besedami.

Maja Kodrič Crnjakovič, prof. španščine

Astronomsko opazovanje

Vsakoletne astronomske dejavnosti na šoli začnemo z opazovanjem s teleskopom. Opazovanje je namenjeno spoznavanju veččin rokovanja s teleskopom in osnovni orientaciji na nočnem nebu. Letošnje opazovanje smo izvedli v večernih urah 1. oktobra. Nebo je bilo jasno, temperature pa prijetne za opazovanje. Osredotočili smo se na opazovanje Jupitra in njegovih Galilejevih lun, Saturna z značilnim prstanom, Marsa, ki je po približno dveh letih ponovno v ugodni legi za opazovanje, in opazovanju značilnosti Luninega površja. Z mobilnimi telefoni smo skozi okular teleskopa napravili nekaj fotografij in ustvarili napis Astronomija! Dijaku Janu Šuntnerju je uspel dober posnetek Lunine površine.

Mag. Marko Žigart, prof. fizike

Foto 2: Luna skozi okular šolskega teleskopa (Jan Šuntner)

Foto 3: Astronomija navdušuje (Marko Žigart)

Obisk Mitje Čandra: »Študij ti ne da zgolj znanja, ampak tudi sorodne duše.« V oktobru, nacionalnem mesecu skupnega branja, smo v okviru projekta Povabimo besedo, ki ga omogoča Društvo slovenskih pisateljev, na naš vsakoletni literarni dogodek povabili vsestranskega in večkrat nagrajenega literarnega ustvarjalca, kritika, urednika, esejista in pisatelja Mitje Čandra.

Foto 4: Mitja Čander optimist

V svojem pronicljivem, iskrenem in duhovitem slogu je spregovoril o pomenu branja in poudaril, da bi moral vsak dijak veliko brati, predvsem klasike. Tudi sam je – kljub izjemno slabemu vidu – kot srednješolec ogromno prebral. Odlično se je odrezal še na enem področju, pri šahu, ki mu je ponudil predvsem polje svobode, na katerem se je lahko enakovredno kosal z vsemi.

V preživetje knjige, ki so ji že velikokrat obetali konec, trdno verjame. Elektronska knjiga klasične ne bo izpodrinila; zanj in za druge, ki imajo težave z vidom, pa ponuja veliko prednosti (na primer povečano pisavo).

S slepoto, individualno in kolektivno, se ukvarja tudi njegov roman Slepec, iz katerega smo slišali nekaj odlomkov. Čander je odličen v pisanju esejev, napisal pa je tudi scenarije za enajst dokumentarnih filmov, pri šestih gledaliških predstavah je bil dramaturg, pri dveh soavtor dramatičacije. Film in gledališče sta zanj velik izziv, ker predstavljata vizualni medij.

Dijakom, ki so pred odločitvijo za študij, je svetoval, naj izberejo področje, do katerega čutijo zanimanje in strast (v njegovem primeru primerjalna književnost), ker nikoli ne veš, kaj te čaka v prihodnosti; zaključil pa je z mislijo, da ti študij ne da zgolj znanja, ampak tudi sorodne duše. Zanimiv pogovor je vodila Nika Leva iz 4. a, odlomke iz Čandrovih del pa sta brala Hana Brumec iz 4. b in Aljaž Ozimič iz 3. a. Za zvočno podobo dogodka sta seveda poskrbela naš šolski bend in Aneja Lončarič iz 2. b z zvoki violine.

Alenka Ajd Bratkovič, knjižničarka

Inovacijski kamp na Srednji šoli Slovenska Bistrica

Inovacijski kamp SPIRIT je dvodnevni mladinski podjetniški dogodek, na katerem srednješolci razvijajo svoje poslovne ideje v delujoče prototipe. Kamp je potekal 8. in 9. oktobra pod pokroviteljstvom SPIRIT Slovenija (Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in teh-

Foto 5: Navdušeni dijaki z gostom, Inovacijski kampu

nologije).

Dogodka so se udeležili dijaki zaključnih letnikov programa ekonomski tehnik, k sodelovanju smo povabili tudi zunanje mentorje. Prvi dan je dijake nagovoril in motiviral Matjaž Štamulak, finančni in investicijski svetovalec, lastnik podjetja Cresus, premoženjsko svetovanje, naslednji dan pa se mu je pridružila Irena Linasi Rogač, ustanoviteljica in direktorica podjetja Tim Valores, d. o. o.

Dijaki so v prvem dnevu spoznali bistvo, priložnosti in pasti podjetništva. Razdelili so se v podjetniške skupine, kjer so izdelali predloge za podjetniške ideje, ideje, ki rešujejo problem.

Načrtovali so ime, vizijo, poslanstvo podjetja, določali ciljne skupine, načrtovali prihodke in odhodke podjetja. Odločali so se o investicijah, ki omogočajo uspešno in varno poslovanje.

Drugi dan inovacijskega kampa so se dijaki posvetili nabavi, proizvodnji in trženju podjetja. Za izbrano idejo so izračunali kalkulacijo cene ter se pripravili na t. i. »elevator pitch« – 3-minutno predstavitev ideje in podjetja. Sledila je ocenitev poslovnih idej, predvsem pa praktični napotki in nasveti za uspešno podjetniško zgodbo. Prav vse ideje, ki so nastale na inovacijskem kampu, bodo v šolskem letu 2020/21 tudi uresničene. Eden od mnogih napotkov, ki so jih dijaki v dveh dneh pridobili, je, da ideja pridobi vrednost

še, ko je realizirana. Dijaki bodo ideje uresničili v okviru projekta Moje podjetje pod okriljem Zavoda za spodbujanje podjetnosti mladih. Ustanovili bodo delniške družbe in tako praktično izvedli vse procese podjetniškega poslovanje. Rezultate in spoznanja bodo predstavili ob zaključku šolskega leta na posebej organiziranem dogodku na Srednji šoli Slovenska Bistrica.

Marsikateri projekt, ki je v preteklosti nastal na podobnih podjetniških dogodkih za mlade, je dobil za svoj zagon in finančno podporo vlagateljev in prerasel v resno in uspešno podjetje. Na inovacijskem kampu smo bili priča mnogim obetavnim projektom.

Čeprav je bil inovacijski kampu le dvodnevni dogodek, so mladi pokazali veliko delovno vnemo in željo po ustvarjanju novega. Ravno zaradi takšne mlade generacije lahko z upanjem zremo v prihodnost.

Cirila Hajšek Rap, Andreja Šulek in Simona Luetič, koordinatorice projekta SPIRIT

Virtualni karierni sejem 2020

Pred vrati je Karierni sejem Podravja, ki devetošolcem ponuja vpogled v srednje šole in raznolikost izobraževalnih programov. Da pa bi izvedba sejma potekala nemoteno, in sicer ob upoštevanju omejitve socialnih stikov, bo letos sejem izveden virtualno. Ideja temelji na prilagoditvi

trenutnim razmeram, hkrati pa obiskovalcem omogoči dostop do potrebnih informacij.

Osnovna enota sejma bo virtualna stojnica. To je spletno okolje, ki bo posamezniku omogočalo vpogled v delovanje in organizacijo šole, hkrati pa bodo na enem mestu zbrane vse informacije. S preprostim klikom bodo obiskovalci stojnice imeli možnost dostopa do želenih vsebin, ki se bodo pojavljale v obliki besedila, galerij, videoposnetkov, klepetalnic, spletnih seminarjev, virtualnega ogleda šole ... Devetošolci in devetošolke, vabimo vas, da nas obiščete na Virtualnem kariernem sejmu 2020, ki se bo odvijal v času od 16. do 20. novembra 2020.

Naj vas navidezna resničnost ponese na dobro pot Srednje šole Slovenska Bistrica.

Mag. Pika Smogavec, prof. angleščine in nemščine, koordinatorica

Foto 6: Pogled na virtualno stojnico KS 2020

V Slovenski Bistrici kmalu "Izgubljeni element" - napeta dogodivščina v sobi pobega

Projekt Inspiracija, ki ga izvaja RIC Slovenska Bistrica, spodbuja oživitve bogate industrijske dediščine slovenskih in hrvaških mest, kot so Trbovlje, Slovenska Bistrica, Labin in Reka. Z ustvarjanjem novih turističnih vsebin bomo ponovno vdihnili življenje v nekoč aktivne industrijske objekte. Tako bodo v vseh partnerskih mestih nastale sobe pobega (t.i. escape room).

V Slovenski Bistrici je soba pobega postavljena kot razstava obrtništva, rokodelstva in industrije na Slovenjebistriškem skozi čas. Vendar se ponoči dogaja nekaj nenavadnega. Celotna stavba se močno stresne. Si upate vstopiti v razstavo in nam pomagati odkriti skrivnost? V napeti igri, ki smo jo poimenovali Izgubljeni element, se sedanost prepleta z zgodovino, obiskovalce pa čaka pomembna misija: poiskati morajo izgubljeni element, da rešijo naše mesto...

Soba pobega je urejena v prostorih nekdanje tovarne Crouzet in nekdanjega arhiva Zavoda za kulturo Slovenske Bistrice. Nastala je v sklopu projekta Inspiracija, v okviru programa čezmejnega sodelovanja Interreg V-A Slovenija – Hrvaška 2014-2020.

Unlock Slovenska Bistrica - pustolovska "escape" igra po mestu Slovenska Bistrica

V eni od zaprašenih skrinj, ki smo jih našli v najbolj odmaknjem kotu v kleti graščine, smo našli čuden predmet – skrivnostno večkrat zaklenjeno knjigo. Dešifrirali smo prvo sporočilo: gre za klic na pomoč! Zlo ogroža Slovensko Bistrico! Nujno potrebujemo vašo pomoč – zelo se mudii!

Hitro zberite skupino igralcev (od dve do največ pet oseb), rezervirajte termin in se odpravite na pomembno misijo. Na pustolovskem popotovanju skozi staro mestno jedro vas čaka sedem preizkušenj. A pozor, na voljo je le ena ura! Ali boste vi tisti, ki boste dokazali, da ste dovolj pogumni, spretni, vztrajni in plemeniti, da boste rešili Slovensko Bistrico?

V kolikor ste dovolj pogumni in želite odkriti skrivnost, se prijavite na 041/735-588 ali info@tic-sb.si.

25 MARJETIC ZA 25 LET TEDNI VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA V SLOVENSKI BISTRICI

Letošnji Tedni vseživljenjskega učenja so bili zaradi pandemije koronavirusa kot mnogi drugi dogodki prestavljeni, in sicer s pomladi na jesen. Tako so se septembra in prvi teden oktobra v Slovenski Bistrici in bližnji okolici odvijale prireditve, ki so ljudi spodbujale k vseživljenjskemu učenju. Slovenija, učeča se dežela je slogan, ki je letos že 25. leto zapovrstjo občane nagovarjal k raz-mišljanju o pomenu in vseprisotnosti učenja skozi vsa življenjska obdobja, saj zdaj že zagotovo vemo, da je to pomembno tako za posameznikovo osebnostno rast in kariero kot tudi za njegovo zdravo in zadovoljno življenje.

Letos smo poseben poudarek dali Paradi učenja, ki je po vsej Sloveniji potekala v sredo, 9. septembra. Koncept prireditve je bil zasnovan razpršeno po mestu, tako da smo dogajanje lahko čim bolj približali različnim ciljnim skupinam prebivalcev tam, kjer se najpogosteje zadržujejo. Skozi ves dan smo na 11 različnih lokacijah ljudem približali teme letošnjega Tedna vseživljenjskega učenja. Od medgeneracijskega povezovanja in nacionalnega meseca branja do trajnostnih virov in spodbujanja zdravega načina življenja. Besedo »parada« SSKJ navaja kot »slovesen sprevod« in tako smo si ga letos zamislili tudi mi. Prav zato nas je spremljala tudi glasba harmonike, da se je naš glas slišal v deveto vas oziroma v našem primeru ulico. Dogodki niso tekli simultano, ampak zaporedno, nosilci in koordinatorji pa smo se med posameznimi prizorišči premikali skupaj, seveda v skladu z ukrepi. Ves čas nas je spremljal tudi naš svečano okrašen električni avto. Okrasili smo ga s 25 marjeticami, ki so simbol Tedna vseživljenjskega učenja, in z baloni, ki so predstavljali 25 let projekta. Tako nas mimoidoči niso samo slišali, ampak tudi opazili. Našo

parado smo začeli pri podjetju Aluminium Kety Emmi s predstavitvijo e-mobilnosti in delovanja električnih polnilnic. Nadaljevali smo pri Centru za starejše Metulj, kjer nas je nagovoril tudi podžupan, g. Stanislav Mlakar, ki je poudaril pomen medgeneracijskega sodelovanja in izpostavil skrb Občine Slovenska Bistrica za aktivno vključevanje starejših v družbo. Na Trgu svobode smo nato obiskali

S podžupanom

tudi Razvojno informacijski center, ki je predstavil ponudbo iz spletne tržnice in druge projekte, Cvetličarno Tinka, ki vedno znova preseneti z lepoto in kakovostjo svojih šopkov ter drugih cvetličnih izdelkov, ter Knjižnico Josipa Vošnjaka, kjer je direktorica, Patricija Breznikar, poudarila pomen branja za vsakega posameznika in nam zaupala, da smo Bistričani nadpovprečno dobri bralci. Na tej točki je spregovorila tudi naša ambasadorica učenja Urša Kac, ki je poudarila, kako je branje pomemben del njenega življenja, in nam predstavila knjige, ki so jo najbolj zaznamovale v vseh letih. Parada učenja je prinesla tudi predstavitev dveh novih knjig. Otroci bodo lahko posegli po knjigi o jogi za otroke Gabriel obišče džunglo avtorice Bože Jamas, babice in dedki pa po knji-

gi Zgodba o metulju Štefanije Krhlanko. Obhod po Trgu svobode smo končali pri podjetju Implera, ki se ukvarja z razvojem električne mobilnosti. Veliko dogajanja je bilo tudi v mestnem parku, kjer so obiskovalci lahko dopoldne izvedeli pomembne informacije o zdravem načinu življenja in opravili različne meritve, za kar je poskrbel Center za krepitev znanja. Lahko so rešili tudi nekaj zanimivih nalog v izvedbi Fundacije za izboljšanje zaposlitvenih možnosti Prizma. Popoldne je bilo namenjeno branju, ko smo po parku razprostrli dekice in skupaj brali različne knjige, nato pa je Sonja Peklenik z Inštituta za razvoj osebnostnih veščin Kratos predstavila hitro branje, tehniko, s katero lahko nekajkrat pospešite hitrost branja. Parado smo končali pri bistriškem bazenu v prenovlje-

Aluminium Kety

nem »plavurju«, kakor ga je poimenoval naš sogovornik Gorazd Aurednik. Ta je poudaril, da je plavanje eden od najboljših načinov za rekreacijo in krepitev zdravja. Skozi ves dan smo objavljali v živo s prizorišč tudi za vse, ki nam sledijo preko družbenega omrežja Facebook. Posnetki so še vedno objavljeni na Facebooku in vabimo vse, ki bi jih zanimalo, da si jih ogledajo, saj se bo zagotovo našlo za vsakega nekaj, kar ga zanima.

Zadovoljni in polni zagona se veselimo srečanja z Bistričani, udeleženci in našimi sledilci pri nas na katerem od izobraževalnih programov. Da seme, ki smo ga zasejali, obrodi sad.

Pred knjižnico

TEDEN OTROKA IN TOM

V tednu od 5. do 9. oktobra smo obeležili teden otroka. V letošnjem letu se Teden otroka povezuje s Telefonom za otroke in mladostnike, ki praznuje 30 let, zato je letošnja tema Tedna otroka slogan TOM telefona – Odgovor je pogovor.

Tom telefon – telefon za otroke in mladostnike, namenjen anonimnemu pogovoru o različnih težavah in stiskah, je nastal leta 1990 na pobudo komisije za otrokove pravice pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije.

Tudi na naši šoli smo pripravili veliko različnih in zanimivih aktivnosti.

Učenci od 1. do 3. razreda so sodelovali na likovnih natečajih »Igraj se z mano« in »Frida na potepu«, učenci 4. razreda pa so se lotili literarnega ustvarjanja – »Pedagoška akcija za leto 2020 – ZDIS« in likovnega ustvarjanja – medgeneracijski projekt Pošte Slovenije. Nastali so zelo zanimivi in lepi izdelki.

4. oktobra je potekal svetovni dan živali, zato smo učencem ob tej priložnosti predstavili Društvo za zaščito živali Slovenska Bistrica in jih tako spodbudili k lepšemu in spoštljivemu odnosu do živali. Učenci so bili seznanjeni z delom prostovoljcev v omenjenem društvu. Najmlajši pa so z velikim zanimanjem poslušali razne pesmi o živalih.

Nekaj dni v tem tednu je bilo seveda namenjenih tudi organiziranim športnim igram, pohodom, 2., 3. in 4. razredi pa so se udeležili tudi predstavitve juda in nekaterih panog paraolimpijskega športa (odbojka, košarka, gimnastika, balinanje).

Ker je mesec oktober mednarodni mesec šolskih knjižnic, so si imeli učenci ob tej priložnosti možnost ogledati razstavo knjig na temo Odgovor je pogovor, 30 let TOM telefona. Prav tako sta knjižničarki za učence od 2. do 9. razreda v šolski knjižnici pripravili zanimiv nabor knjižnih ugank, ki so privabile številne učence. Od 8. septembra do 11. oktobra je potekal tudi Nacionalni mesec skupnega branja, zato so vsi razredi pouk vsak dan začeli s poslušanjem pravljice oziroma s tihim branjem.

Dejavnosti v podaljšanem bivanju so bile v tednu otroka prav tako zelo obogatene. Učenci so brali pravljice, izdelali so eko drevo, si ogledali risanko, veliko časa so posvečali igram na prostem, igram nekoč, manjkala pa ni niti delavnica barvanja kamenčkov. Veliko so peli in plesali, svoje talente pa na koncu pokazali na »Pokaži, kaj znaš«.

Prvošolci so v tem tednu imeli uvajalni dan v knjižnico, v razredu sta jih obiskali knjižničarki. Manjkalo ni niti proste igre in igranja v razredu. Iz Centra za krepitev zdravja jih je obiskala medicinska sestra, ki jih je podučila o pravilni higieni rok. Obiskala jih je tudi miška Frida, teden otroka pa so končali s svečanim sprejemom v šolsko skupnost.

2. razredi so prav tako preživeli zelo zanimiv teden. Imeli so več dni dejavnosti, na katerih so se imeli zelo lepo. Tako kot učence prvih razredov so tudi njih v razredih obiskali knjižničarki, medicinska sestra in miška Frida. Manjkalo ni niti športnih iger po izbiri učencev in likovnega ustvarjanja za oba natečaja. Ker pa je splet velik in neznan prostor, je pomembno, da so učenci nanj tudi pripravljani. Zato so se v sklopu projekta Varna raba interneta podučili o njegovi varni uporabi.

Učenci 3. razredov so imeli več dni dejavnosti, med drugim so obiskali tudi

kmetijo Rabič in tam preživeli čudovito dopoldne. S projektom Bontonček so vsak dan skozi zgodbe spoznavali pravila lepega vedenja, s prebiranjem slikanice Sladka Ana, ki so jo izdali slovenjebistriški lionsi, pa so se podučili o sladkorni bolezni pri otrocih. Obiskala jih je tudi kineziologinja, ki jim je predstavila različne gibalne vaje, manjkala ni niti miška Frida. Čez celoten teden smo imeli tudi veliko aktivnosti v okviru projekta »Teden vseživljenjskega učenja«. Teden otroka so končali tako, kot se za otroke spodobi, z igranjem z najljubšimi razrednimi igračami.

Četrti in peti razredi so na sporedu imeli prav tako več dni dejavnosti. Četrtošolci so imeli naravoslovni dan na temo prometne varnosti in preventivne akcije – Pešci, obiskala jih je tudi gospa Sonja Mok iz Zdravstvenega doma Slovenska Bistrica, ki jih je podučila o preprečevanju poškodb. Petošolci so se v sklopu naravoslovnega dne pogovarjali o pomenu pitne vode, na tehniškem dnevu pa so se spoznavali z osnovami šivanja in zelo uživali.

Tudi za učence predmetnega pouka je bil ta teden zelo poseben. Šestošolci in sedmošolci so imeli več zanimivih dni dejavnosti, njih in osmošolce je obiskal tudi psiholog, ki jih je podučil o spoprijemanju s stresom ter o zdravih odnosih. Sedmošolci so pod mentorstvom učitelja Roka sodelovali pri dejavnosti »Drugačna geografija«.

Osmošolci so prav tako imeli veliko zanimivih dni dejavnosti. V sklopu tehniškega dne so imeli karierno orientacijo, obiskali pa sta jih tudi mag. Sanja Kaube in dr. Dušanka Bandelj Klančar, ki sta predavali o drogah in spolnosti. Devetošolci so si v sklopu filmske vzgoje ogledali film Romeo in Julija, v torek so na sporedu imeli predstavitev Srednje šole Slovenska Bistrica, imeli pa so tudi tehniški dan na temo arhitekturnih izzivov.

Letošnji Teden otroka je kljub aktualnim omejitvam minil pestro in zanimivo in kar je najbolj pomembno – učenci naše šole so se imeli zelo lepo!

Janja Kotnik in Ajda Kavčič

POUK NA OŠ POHORSKEGA ODREDA V ČASU COVIDA-19

Na OŠ Pohorskega odreda Slovenska Bistrica poteka pouk po modelu B. Šolsko leto smo načrtovali in izvajamo vse dejavnosti v skladu s priporočili NIJZ-ja. Pouk poteka v matičnih učilnicah, pri pouku učenci ne nosijo mask. V skupnih pro-

storih (vhod in izhod iz šole, garderobe, hodniki, jedilnica, sanitarije) pa je uporaba maske nujna, saj tam ne moremo zagotavljati predpisane medsebojne razdalje. Poskrbljeno je za redno umivanje rok z milom in vodo ali razkuževanje, zračenje

prostorov in razkuževanje površin, kljuk in predmetov. Trudimo se, da potekata življenje in delo kar se da ustaljeno, seveda ob upoštevanju priporočil. Zaradi velike prostorske obremenjenosti si vsi prizadevamo, da je spoštovanje priporočil na prvem mestu. Učencem in njihovim staršem svetujem, da v skupnih prostorih dosledno nosijo maske, rutice ali šale.

Tatjana Pufič, ravnateljica

OŠ Pohorskega odreda Slovenska Bistrica

PARAOLIMPIJSKI ŠPORTNI DAN

V tednu otroka nam je ekipa z Zveze za šport invalidov Slovenije omogočila izvedbo predstavitve paraolimpijskega športnega dne. Učenci 3. in 4. razredov Osnovne šole Pohorskega odreda Slovenska Bistrica so bili v telovadnici deležni nepozabnih izkušenj.

Na začetku jih je pozdravila naša reprezentantka sedeče odbojke in jim povedala šokantno zgodbo, kako je ostala brez noge. Učenci so jo poslušali z odprtimi usti. Zanimalo jih je, kako se je takrat počutila in kako ji je uspelo kljub telesni izgubi tako uspeti v športu.

Nato so se učenci razdelili v štiri skupine. Prva skupina se je preizkusila v sedečem balinanju. Druga skupina se je uspešno

prebijala skozi poligon za slepe. Razdelili so se v pare, eden v paru je vodil drugega, ki je imel zaprte oči. Učenci so ugotovili, da je zelo težko usmerjati slepega in da je hkrati treba zelo zaupati tistemu, ki te vodi. Tretja skupina se je spoznala s pravili in z igro sedeče odbojke. Vsi so bili istega mnenja, da se je sede zelo težko premikati za žogo. Četrta skupina je svoje spretnosti urila na invalidskih vozičkih. Poganjanje in usmerjanje vozička ter na koncu zadeti še koš ni mačji kašelj. Vendar so ugotovili, da je košarka na invalidskih vozičkih zabavna. Najpomembnejša ugotovitev tega dne pa je bila, da smo lahko zelo veseli, da smo zdravi in da nimamo nikakršnih omejitev. Izkušnje, ki smo jih

doživeli, so bile izjemne, in zato se najlepše zahvaljujemo Zvezi za šport invalidov Slovenije, Slovenskemu paraolimpijskemu komiteju.

Natalija Ferk

KULTURNI DAN DEVETOŠOLCEV NA OSANKARICI

Tudi v letošnjem šolskem letu smo se učenci 9. razredov OŠ Pohorskega odreda Slovenska Bistrica v okviru kulturnega dneva odpravili na Osankarico spoznavat zgodovino naših krajev.

Ob prihodu k Domu na Osankarici nas je pričakal vodič iz gradu Slovenska Bistrica, ki nas je popeljal po razstavi Partizansko Pohorje, v okviru katere smo videli, kako so bile opremljene zemljanke, kakšna poslovilna pisma so partizani pisali domačim ipd. Sledil je ogled filma »Postal je legenda – Pohorski bataljon«, v katerem smo na slikovit način spoznali delovanje bataljona.

Po malici smo se peš odpravili na planoto pri Treh žeblih, na mesto, kjer je 8. januarja 1943 padlo vseh 69 borcev. V njihovo čast tam danes stoji več nagrobnih spomenikov, ponekod je mogoče opaziti tudi ostanke zemljanek. Učenci smo se jim poklonili z branjem pesmi in minuto tišine.

Pohorski bataljon je bila partizanska enota, ki je v času druge svetovne vojne delovala predvsem na območju Pohorja in njegove okolice. Ustanovljen je bil 11. septembra 1942 iz Šaleške, Ruške, Savinjske čete in

čete Krajnčevega bataljona. V času svojega delovanja je požgal več gostiln, koč, kjer bi lahko Nemci prespali, ropal njihove orožarne in jim močno oteževal okupacijo ozemlja. Pod poveljstvom Rudolfa Medeta se je bataljon 21. decembra 1942 utaboril na gozdni planoti pri Osankarici, kjer so nameravali preživeti zimo. 8. januarja 1943 so jih v jutranjih urah z dveh strani obkolili Nemci. Bilo jih je skoraj 30-krat več, okoli 2000. Ob 11.45 je s partizanske strani odjeknil prvi strel. Vnel se je boj na življenje in smrt, ki je trajal skoraj dve uri in pol. V njem je padlo prav vseh 69 borcev Pohorskega bataljona.

Kljub žalostni novici, da je padel eden izmed najpomembnejših bataljonov na Slovenskem, so partizani nadaljevali z

narodnoosvobodilnim bojem. Na Pohorju se je tako formiral 2. Pohorski bataljon, pozneje preimenovan v Pohorski odred, po katerem se imenuje tudi naša šola.

Kulturni dan se nam je zdel zelo zanimiv, predvsem pa zgodovinsko izredno pomemben. Prav je, da se zavedamo, kaj vse so pretrpeli naši predniki, ko so se borili za državo, kakršno poznamo danes.

Matic Mohorko, novinarski krožek

tednik **panorama**

že 30 let

pišemo, beležimo, ustvarjamo in vas obveščamo

- o aktualnih dogodkih iz naših krajev
- o gospodarskih vzponih in padcih
- o političnih dogodkih
- o športnih uspehih

1990 • o majhnih in velikih ljudeh ... 2020

POSEBNO PRIZNANJE ZA PODROČJE LUTKOVNE DEJAVNOSTI

2. osnovna šola Slovenska Bistrica si je že junija s svojo bogato in raznoliko kulturno dejavnostjo za tri leta ponovno prislužila naziv kulturna šola, ki ga podeljuje Javni sklad RS za kulturne dejavnosti. V septembru pa so izvedli še, da prejmejo posebno priznanje na področju lutkovne dejavnosti.

Uradno so naziv kulturna šola 2020 prevzeli pred kratkim na 14. zaključni prireditvi v atriju Mestnega muzeja Ljubljana. Zaključna prireditev bi morala biti na OŠ Boštanj, vendar so se organizatorji letos odločili, da bodo izvedli zaključno prireditev, ki bo sledila priporočilom NIJZ-a. Tako se letos prireditve niso mogle udeležiti vse prejemnice naziva, temveč le tiste šole, ki so dobile priznanja za posebne dosežke na določenem področju. Za 2. OŠ Slovenska Bistrica je priznanje prevzela

Aleša Brezočnika in Matevža Gregoriča, je šolski primer uspešne povezave med osnovno šolo in kulturnim društvom. Društvo Koruzno zrno in 2. osnovna šola Slovenska Bistrica sta v sodelovanju v okviru Lutkovne skupine Zrnca/KakOrkoli prejemnici številnih srebrnih in zlatih plaket.«

V skupino KakOrkoli so vključeni učenci od druge triade naprej, zato imajo možnost večletnega sodelovanja. Tako lahko mentor sledi njihovem napredku in išče njihova močna področja. Prav krožki so odlična možnost in priložnost, da se lahko izkažejo tudi učenci s posebnimi potrebami, učenci, ki učno ne blestijo pri vseh predmetih, učenci, ki drugače niso v ospredju. Ko spoznajo, kaj jih veseli, jim ni težko prav nič. Človek osupne, ko jih opazuje, kako spretno sami izdelujejo lutke

Franja Justinek, strokovna delavka v 1. razredu in mentorica gledališke šolske skupine. Na podelitvi so priznanje obrazložili z razlago: »Redko v slovenskem šolskem prostoru najdemo lutkovno skupino, ki bi se vsako leto spogledovala z uvrstitvijo na državno srečanje lutkovnih skupin. Lutkovna skupina Zrnca/KakOrkoli je primer odličnega kontinuiranega mentorskega dela. Skupina, ki deluje pod mentorskim vodstvom

za predstavo, kako pazljivo izbirajo besede za scenarij, kako doživeto in suvereno odigrajo na odru. Lutkarji 2. OŠ Slovenska Bistrica so odlični primer, kako lahko šola sodeluje z okolico, v tem primeru z društvom. Začetki koprodukcijskega sodelovanja med Društvom Koruzno zrno in 2. osnovno šolo Slovenska Bistrica segajo v leto 2010. Člani dotedanje lutkovne skupine Zrnca so se 'postarali' in postali Zrna – mladinska lutkovna skupina ter se kadrovske naslonili na sodelovanje s Srednjo šolo Slovenska Bistrica. Tako je nastala vrzel v kontinuiteti lutkovnega izobraževanja. Zato je bil več kot dobrodošel klic ravnateljice Sonje Arbeiter, ki je zaradi porodniške odsotnosti tedanje šolske mentorice iskala strokovno pomoč novemu mentorju. Tako je nastal 'tandem moških mentorjev', ki je še danes izjema v tej starostni skupini lutkovnih ustvarjalcev. Šolski del skupine si je nadel ime KakOrkoli in se združil z Zrnca. Drugo je zgodovina, ki je pripeljala do te nagrade,« pravi mentor Matevž Gregorič.

Za naziv kulturna šola pa niso zaslužni le lutkarji, temveč tudi drugi krožki in dejavnosti, s katerimi spodbujajo pri učencih filmsko in umetniško znanje, gledališko igro, literarno izražanje, pevski talent itd. Veliko otrok tudi v srednji šoli nadaljuje s temi dejavnostmi. Na šoli za prizadevnost in kreativnost čestitajo vsem učencem in mentorjem. Staršem, krajanom in Občini Slovenska Bistrica pa se zahvaljujejo, ker jih podpirajo, spremljajo njihovo delovanje ter si pridejo ogledat nastope in prireditve njihovih učencev.

Tomaž Ajd

DOŽIVLJAJSKO UČENJE NA PROSTEM

Učenci od 6. do 9. razreda so imeli 30. septembra malo drugačen športni dan. Izvedli so orientacijski pohod ob podpori aplikacije.

Učenci so se zjutraj zbrali v skupinah pred šolo, kjer so dobili navodila, kako si naložijo aplikacijo, na kaj morajo biti na pohodu pozorni. Skupina si je izbrala vodjo, si dodelila izvirno ime in se v spremstvu učitelja podala na pot. Na poti so spoznavali zanimivosti in reševali izzive različnih predmetnih področij, da so uspešno prišli do cilja. Svoje gibanje so lahko sproti preverjali z GPS-om. Pot jih je vodila mimo

doma starostnikov do Močeradove poti, skozi Zgornjo Bistrico do Kovače vasi in nazaj v mesto, kjer so se skupine zbirale v mestnem parku.

Učenci so bili nad športnim dnevom navdušeni, saj so lahko s telefoni, ki jim pri rednem pouku niso dovoljeni oziroma dovoljeni le občasno kot učni pripomoček, sami prišli do cilja. Izpostavili so, da jim veliko pomeni, da so jim učitelji zaupali. Všeč jim je bilo, da so s skupinskim sodelovanjem, dobro voljo in z malo tekmovalnosti prišli do cilja. Dali so pobudo, da se športni dan v takšni izvedbi ohrani

tudi v prihodnje.

Da je vse dobro potekalo, se moramo zahvaliti učitelju športa Nevenu Ivetiću in računalničarju Luku Husuju.

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA NA 2. OŠ SLOVENSKA BISTRICA

Ljudska univerza Slovenska Bistrica je koordinator projekta Teden vseživljenjskega učenja v Občini Slovenska Bistrica. Osnovni cilji projekta so promocija vseživljenjskega učenja, širjenje in razvijanje dobre prakse, krepitev socialne mreže, predstavitev pomena in vloge znanja in učenja za celostni razvoj posameznika na kariernem področju, osebna rast in družbena angažiranost. Skupaj z izvajalci si prizadeva za širjenje ideje vseživljenjskega učenja v lokalnem okolju.

skega učenja v lokalnem okolju.

V okviru vseslovenske promocije učenja smo tudi na naši šoli izvedli različne prireditve in dejavnosti med 4. septembrom in 9. oktobrom 2020. Naša osrednja tema je bila Kulturna dediščina – spoznajmo, varujmo, ohranimo!

Učenci prvega triletja so razvijali znanje, prakso, socialne veščine in se celostno razvijali v učilnici na prostem in na zunanjem igrišču. Bili so izredno kreativni, med sabo so znali sodelovati, zato jih je bilo v veselje opazovati.

Prvi petek, ko smo začeli z dejavnostmi, so učenci z gospo Jasmino Zidovnik prepevali ljudske pesmi in plesali ljudske pleske. Smo namreč mnenja, da tista ljudska pesem, ki se ne prepeva, počasi izginja z generacijami. Tega pa si vsekakor ne želimo, saj ima šola zraven družine najpomembnejšo vlogo pri prenašanju in ohranjanju

ljudskega izročila pri otrocih.

V drugem tednu so se učenci na igrišču pred šolo preizkusili v različnih igrah »tumarajah«, ki so se jih nekoč igrali pastirji: v ristanču, skakanju z vrečo, preskakanju kolebnice, vlečenju vrvi, skakanju gumitvista, klip klopu, metanju obročkov in v petelinjem boju.

V tretjem tednu so si učenci v naravi pred šolo (v učilnici na prostem) lahko izdelali iz naravnega in odpadnega materiala breknalo, ropotuljico, strgalo ali boben in na njih zaigrali. Učenci niso pridobili le znanja, kako naredimo glasbilo in kakšen zvok ima, temveč so spoznali, da s ponovno uporabljenimi materiali lahko naredimo nov, uporaben izdelek.

Ob povabilu babice, gospe Marjetke Resnik, so se učenci pod krošnjo drevesa vrnil v stare čase in podoživljali življenje starih staršev nekoč. Vse skupaj pa so končali z branjem ljudskih pravljic o Jezerniku, o prevzetni pastirici in o pastirčku in debeli uši.

DAN ŠOLE Z JERNEJEM SLIVNIKOM

Minuli torek smo ob dnevu šole izvedli namenski dan Varno v prometu. gostili smo gosta Jerneja Slivnika, paraalpskega smučarja, ki je učencem predstavil svojo življenjsko zgodbo.

Jernej Slivnik je rad smučal že kot majhen deček. Sam pravi, da so ga za to navdušili oče, ki je bil profesionalni smučarski tekač, bližina najlepših slovenskih smučič – Jernej je doma iz Hrušice – in poseben vonj snega. Leta 2006 pa mu je prometna nesreča vzela dve največji ljubezni, očeta in sestro. Tretjo si je po hudi poškodbi glave in hrbtenice z veliko voljo postopoma povrnil sam – ponovno je začel smučati, a tokrat kot parasmučar z monoskijem.

Jernej, 5 let star fantič, je v bolnišnici samo

Foto: Katja Leva

tožil po smučanju. Ni ga toliko prizadelo, da ne bo več mogel hoditi, ampak strah pred tem, da se njemu ljub šport izmuzne iz življenja. Pri rehabilitaciji je imel v glavi vedno samo cilj, da nekoč nastopi na olimpijskih igrah. Želja se mu je uresničila. Pravzaprav je bil edini slovenski udeleženec na zimskih paraolimpijskih igrah v

Južni Koreji in tam kljub poškodbi zasedel spodbudno 12. mesto. Njegova želja je, da poseže po odličjih na naslednjih olimpijskih igrah. Za nas pa je zaradi njegove težke izkušnje, vztrajnosti in sijaja v očeh zmagovalca že danes.

Jernej je našim učencem podal ogromno novega vedenje o invalidnosti in parasmučanju. Bolj kot vso to znanje pa šteje, da so učenci spoznali, da nič ni nemogoče in da, tako kot je dejal naš gost, »kjer je volja, tam je pot«.

V galeriji si lahko ogledate utrinke tega dne, kmalu pa sledi tudi posnetek intervjuja z Jernejem, ki sta ga izvedli učenki novinarskega krožka.

Novinarski krožek 2. osnovne šole

Avto Jarc

USPEŠNO RAZISKOVALNO DELO

USPEŠNA MLADA RAZISKOVALKA KARLA RAP IZ OŠ GUSTAVA ŠILIIHA LAPORJE JE OSVOJILA ODLIČNO 1. MESTO V DRŽAVI S PODROČJA ARHITEKTURE

Prihodnost, ki čaka mlade, bo zaznamovana s hitrimi spremembami in z neverjetnim tehnološkim razvojem. Da bodo uspešno krmarili med izzivi, ki jim jih bo prinašalo življenje, bodo potrebovali kompetence 21. stoletja. Med njimi izstopajo kreativnost, kritično mišljenje, obdelovanje in razvrščanje informacij, odločanje na podlagi raziskav, fleksibilnost in prilagodljivost novim situacijam ter prepoznavanje in reševanje problemov realnega sveta. Prek raziskovalne dejavnosti razvijamo vse omenjeno in ohranjanje prirojene radovednosti mladostnika je ključno za začetek raziskovalne dejavnosti.

Na Osnovni šoli Gustava Šiliha Laporje nadaljujemo kontinuiteto uspešnega raziskovalnega dela mladih. Učenci od 6. do 9. razreda se vsako leto znova odločajo, da se bodo poglobili v tematiko, ki jih zanima in morda celo nezavedno privlači. Že v mesecu septembru učitelju predstavijo svoje zanimanje in problem, ki bi ga želeli raziskovati, tega pa je treba razširiti ali preoblikovati, saj raziskujemo le teme, ki še niso bile raziskane ali pa jih je treba osvetliti iz drugega zornega kota. Nato se učenci povežejo z mentorjem, ki ima ustrezna močna področja, da mu lahko nudi strokovno podporo. Ob obveznostih, ki jih učencem prinaša šolsko delo, pa raziskovalna dejavnost od učencev zahteva še dodaten trud, zagnanost in vztrajnost, tudi ko volja pojenja. Na tem mestu ima mentor močno vlogo, popeljati učenca skozi težavne dele raziskave in ga motivirati za nadaljnje delo. Napisati raziskovalno nalogo pomeni postaviti raziskovalno vprašanje, zbrati lastne misli in podatke

ter se naučiti raziskovalnih metod. Vsi učenci že imajo temeljne izkušnje, kako poteka raziskovalna dejavnost, saj jih pridobivajo znotraj pouka. Nekateri med njimi pa želijo to znanje nadgraditi, saj vedo, da jim bo koristilo v življenju. Raziskovalno delo naj pripomore k razumevanju in razrešitvi zastavljenega problema, tekom raziskovanja pa naj bi učenci z zbranimi podatki potrdili

ali ovrgli raziskovalne hipoteze.

Raziskovalno delo je lepo teklo tudi v prelopnem šolskem letu 2019/20. Učenci so zaradi epidemije svoje naloge na regijskem tekmovanju predstavili prek video konferenc in bili pri tem zelo uspešni.

Prisvojili so si pet zlatih priznanj z uvrstitvijo na državno tekmovanje in tri srebrna priznanja na regijskem srečanju. Pokrivali smo različna področja in izbirali reprezentativne naslove: Individualne značilnosti pisave učencev OŠ Gustava Šiliha Laporje (slovenščina), »Že videno« (psihologija), Kako je pa tebi ime? (etnologija), Plastika? Ne hvala! (ekologija z varstvom okolja), Kriva je Luna (astronomija), Iz pritličja v mansardo (arhitektura), Novodobni mediji – nadloga ali prednost? (sociologija), Ekološko ali neekološko? (ekonomija). Zagotovo je dosežen uspeh sam po sebi nagrada za učenca, nedvomno pa ima še večjo vrednost pozitivna izkušnja, ki doprinese k samozavesti učenca, saj je to dokaz zrelosti, vztrajnosti in samostojnosti.

Na 54. državno srečanje mladih raziskovalcev pa se je uvrstila naša učenka Karla Rap. Tekmovanje je potekalo v ponedeljek, 14. septembra, na Fakulteti za naravoslovje in matematiko v Mariboru, kjer je mlada raziskovalka Karla dosegla izjemen uspeh, in sicer zlato priznanje in hkrati 1. mesto v državi na področju arhitekture, gradbeništva in prometa. Že nekaj časa jo spremlja navdušenje nad arhi-

tekturnimi rešitvami izkoristka prostora, zato se je z veseljem lotila raziskovalne naloge z naslovom Iz pritličja v mansardo. Raziskala je zgodovino stopnic, vrste, materiale, lego in konstrukcijo ter ob tem iskala najboljšo rešitev za postavitev stopnic v zapleteni prostorski situaciji. Po številnih uvodnih idejah je ugotovila, katere vrste stopnic je sploh mogoče postaviti ob vseh omejitvah. Skupaj z očetom je v domači delavnici izdelala tudi maketo prostora in dveh vrst stopnic, ki bi jih bilo mogoče postaviti v bivalni prostor. Zanimala sta jo tudi ekonomski vidik izdelave stopnic in zasedenost prostora, ki ga je dokazovala s pomočjo polinomov. Recenzenti so bili nad izvedbo in predstavitvijo raziskovalne naloge navdušeni, ob tem pa so dejali, da bi predstavitev naloge koristila tudi študentom arhitekture, saj celostno osvetljuje zahtevno področje konstruiranja stopnic. Karla letos končuje osnovno šolo in morda ji bo obdelana tema s področja arhitekture olajšala izbiro poklica. Prav gotovo pa ji bo ta izkušnja koristila pri njenem nadaljnjem izobraževanju. Ob tem uspehu Karli iskreno čestitamo.

Renata Jesenek, prof., mentorica na Osnovni šoli Gustava Šiliha Laporje

FIZIOTERAPIJA

ORTOPED

DERMATOLOG

Vse je samoplačniško. **02 843 20 68**

PRI **Mercator CENTRU**

FIZIOTERAPIJA

Brez čakalne vrste

Fizioterapija tudi na domu!

ORTOPED IN DERMATOLOG

Za naročilo in termin pokličite na tel.število: 02 843 20 68.

ODGOVOR JE POGOVOR (OB TEDNU OTROKA)

V tednu od 5. do 11. oktobra so vsi otroci sveta praznovali TEDEN OTROKA in tako je bilo tudi na OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava in na obeh podružnicah, na Pragerskem in na Zgornji Polskavi. Pri nas smo ga obeležili na treh dnevih dejavnosti, na katerih so učenci pridobivali nova znanja na drugačen način, se družili in spoznavali svoje interese. V šolski kuhinji pa je zadišalo po Mehiki.

Z dnevi dejavnosti smo začeli 6. oktobra. Prvi dan smo namenili kulturni dediščini. Na ta način smo želeli dediščino izpostaviti kot vseživljenjsko kategorijo. S pomočjo delavnic so učenci obravnavali izjemno široko področje kulture in z njo povezane naravne dediščine. Učencem želimo učitelji sporočiti, da za kulturno dediščino in za njeno prenašanje skrbimo predvsem ljudje sami, saj jo bomo le tako lahko ohranili

za prihodnje rodove. Iskricice ljubezni do dediščine se krešejo v srcih številnih ljudi, zato je prav, da to strast predajamo mladim. Dediščino želimo vključiti v šolski vsakdan in v vseživljenjsko izobraževanje, krasno pa lahko ob takih dnevih dejavnosti razvijamo tudi kompetence podjetnosti, kjer izhajamo iz povezovanja z lokalnim okoljem, s poudarkom na medgeneracijskem in medvrstniškem sodelovanju. Učenci so si izbrali in se razporedili v raznorazne delavnice, na katerih so iz odpadnih materialov izdelovali cvetlice, spoznavali različne glasbene zvrsti in instrumente, peli ljudske pesmi, spoznavali ljudske običaje, raziskovali pravila lepega vedenja, se urili v spretnostih šivanja, proučevali šolanje nekoč in danes, izdelali maketo vasi in še mnogo več.

7. oktobra smo izvedli dan dejavnosti v

sklopu Zdrave šole pod skupnim imenom Nič nas ne sme presenetiti. Ker pa smo tudi pri tem dnevu razvijali kompetence podjetnosti, so dan dejavnosti načrtovali učenci skupaj z učitelji. Rdeča nit Zdrave šole je Čas za zdravje je čas za nas. Zagotovo pa v letošnjem letu ne moremo mimo težav, povezanih z aktualnim časom in razmerami, ki jih prinaša covid-19. Zato so bile delavnice v prvi vrsti namenjene uporabi programa Microsoft Teams, predvsem uporabi spletnih učilnic, sicer pa so učenci pri načrtovanju tega dne upoštevali še pisano paleto možnosti, od varnosti na internetu (ogled spletne strani Safe.si) do gibanja, zdrave prehrane, duševnega zdravja ...

V četrtek, 8. 10., smo poleg kulturnih in naravoslovnih dnevov izvajali še tehnične dneve, devetošolci pa so na športnem dnevu uživali v športnih igrah.

Iz odgovorov, ki smo jih dobili na koncu tridnevne dejavnosti od učencev, lahko sklepamo, da so se imeli lepo, da so uživali in se kljub temu naučili veliko novega. Zadovoljni smo tudi učitelji, saj smo na dnevih dejavnosti uresničili tudi cilje, ki smo si jih zastavili ob glavni temi letošnjega tedna otroka. V letošnjem letu je namreč »Odgovor je pogovor« zaradi omejevanja socialnih stikov še kako aktualen.

Romana Vek

SLOVENSKI DAN ŠPORTA V VRTCU OTONA ŽUPANČIČA SLOVENSKA BISTRICA

Zakorakali smo v drugo polovico meseca septembra. In 23. septembra letos je bil dan, ko je Slovenija praznovala prvič dan slovenskega športa, a ne brez otrok in zaposlenih v Vrtcu Otona Župančiča Slovenska Bistrica.

V enoti Sonček, kot v vseh drugih šestnajstih enotah našega vrtca, smo ta dan oblekli športna oblačila, obuli špor-

tno obutev in se pošteno razgibali. V uvodu smo govorili o športu in o naših izjemnih športnikih. Izkazalo se je, da poznamo veliko športnikov, ki jim je doma in v tujini zaigrala Zdravljica. Poudarili smo pomen gibanja za krepitev našega telesa, zdrav način življenja. Otrokova največja potreba je ravno potreba po gibanju in želja, da svoje veselje in energijo deli s

prijatelji, zato je bil ta dan v naših enotah vrtca prisoten povečan srčni utrip v vseh oddelkih. Na igriščih vrtca smo se dobili vsi, mali in veliki, da se razgibamo. Poleg strokovnih delavcev smo h gibanju povabili tudi druge zaposlene v enoti. Kuharji so za trenutek ustavili obratovanje kuhinje, v pisarnah pa se je na telefon oglašala dežurna zaposlena.

Vzgojitelji v vrtcu smo poskrbeli, da so otroci lahko svoje spretnosti preizkušali na različnih postajah in z različnimi rekviziti, ki so vse dogajanje na igrišču zelo popestrili. Naši otroci so bili neutrudni, kot bi se hoteli s svojo vztrajnostjo pokloniti vsem našim športnikom, na katere smo upravičeno tako ponosni. Z veseljem smo vsi sprejeli naš novi slovenski praznik in zagotovo bomo vsako leto poskrbeli, da ga obeležimo tako, kot si zasluži.

Janja Potnik, dipl. vzg., Vrtec Otona Župančiča Slovenska Bistrica

KNJIŽNICA V PREOBLEKAH NA OŠ MINKE NAMESTNIK - SONJE SLOVENSKA BISTRICA

Vsaka šola premore en delček stavbe, v kateri je moč najti veliko skrivnosti, znanja in zabave. V tem delu stavbe, ki ga pogosto imenujemo knjižnica, se skriva tudi oseba, ki želi vse te skrivnosti, zabavo in znanje prenesti na učence. Včasih bi rekli »misija nemogoče«, včasih pa »enostavno kot pasulj«. Ne vem, kaj bolj drži. Vem pa, da ko želim približati učencem branje in knjige, so mi dovoljene skoraj vse zvijače. Nekaterih zvijač se bom poslužila tudi letos. Pri knjižnici in knjižničarstvu ne gre samo za branje knjig in revij. Najpomembnejši cilj je prestopljen prag knjižnice, spregovorjena beseda s knjižničarko ali pa podeljena misel. Ne samo učencev, tudi zaposlenih.

Nekako v smislu »odprta vrata knjižnice«. Sosedove stvari so zmeraj bolj mikavne. Tudi sosedove hruške so slastnejše kot tiste z našega vrta. Zato sem se odločila, da učence v knjižnico privabim z izdelovanjem kazalk. Saj to ni branje, je pa korak bližje h knjigam. Kazalke bomo izdelali in jih izmenjali na nacionalni in mednarodni ravni. Upam, da nam letos dodelijo Rusijo, tako se bomo naučili pisati v cirilici. V svoji zbirki že imamo kazalke s Hrvaške in iz Indije. Mogoče bomo lahko nekoč naredili razstavo.

Večkrat slišimo pregovor: če gora ne pride k Mohamedu, pride Mohamed h gori, in tako tudi jaz povabim učence na skupno branje. Bolj bi se prilegalo ime individualno branje, saj izmenično bereva knjigo učenec in jaz. Tako prebrana knjiga roma na seznam prebranih knjig za bralno značko in predstavlja stopnico bližje k izletu za zlate bralce. Mislim, da sva na koncu vesela oba, učenec in jaz. Ker pa individualno branje ni zmeraj zanimivo, sem se odločila, da ob petkih berem zgodbe in pravljice

ce skupini učencev. Izbor knjige je lahko trenutni navdih ali pa skrbno premišljena izbira. Tudi bralna značka je aktivnost, ki učencem približa branje in knjige. Vključeni so vsi učenci NIS in PPVI. Uradno otvoritev smo imeli 17. septembra. Naredili smo si mrežo, na kateri počasi nastaja pajkova družina. Vsak nov pajek na mreži predstavlja eno novo, na sveže prebrano knjigo. Sedaj pa sledi tekma, katera mreža bo imela najštevilčnejšo družino.

Naša šola ima majhno knjižnico in zmeraj se ne najde gradiva, ki bi ga učenci želeli prebrati. Zato se z učenci posebnega programa vzgoje in izobraževanja enkrat mesečno odpravimo v splošno knjižnico Josipa Vošnjaka in poiščemo gradivo, ki se navezuje na obravnavano temo pri pouku. Učenci na ta način znanje »poiščemo« sami in ga tudi dalj časa hranijo v spominu. Zanimive so jim tudi ure knjižnično-informacijskih znanj (KIZ), ki jih izvajam po oddelkih. Ko se učenci učijo o poklicih, jim z veseljem predstavim poklic knjižničarke in jim še spotoma pripravim prijavnico na razpis delovnega mesta Božičkov škrtat. Ko pa se pogovarjajo o prometni varnosti, vsekakor pride v poštev knjižničarka policistka. In velika košara knjig, revij in didaktičnega materiala.

A. P.

FESTIVAL KERAMIKART

Med 14. in 18. septembrom se je v Slovenski Bistrici odvil drugi Festival industrijske dediščine KeramikArt. Potekal je v okviru projekta Inspiracija, čezmejnega programa Interreg V-A Slovenija - Hrvaška, sofinanciranega s sredstvi ESRR. Kljub okoliščinam je postregel s pestrim izborom dogodkov in aktivnosti za vse generacije.

Namen projekta je ohraniti in skozi kulturo nadgrajevati obrtniško in industrijsko dediščino, jo vplesti v življenje ljudi in s tem polepšati, obogatiti njihov vsak-

dediščine.

Vsebina festivala se v Slovenski Bistrici tematsko navezuje na glino in lončarsko-keramično dejavnost, ki je pomembno zaznamovala območje bistriške občine, saj je bila v preteklosti kot predhodnica industrije tu precej razširjena. Glina je v naših krajih še vedo prisotna. V Centru domače in umetnostne obrti (CDUO) se trudimo nadaljevati lončarsko kulturno dediščino in razvijati sodobno keramiko. V povezavi z opuščeni glinokopi in industrijsko dediščino na Pragerskem se na

dan. Projektne partnerji iz Slovenske Bistrice, Trbovelj, Labina in Reke zato vzpostavljajo čezmejno kulturno-turistično pot od Pohorja do Jadrana in pripravljajo skupne dogodke, med drugim festival industrijske

tem področju ponujajo obetavne razvojne možnosti za kulturno-turistični preboj območja.

V sklopu festivala smo v CDUO pripravili dan odprtih vrat in odprtje razstave Keramika v Slovenski Bistrici. Na ogled smo postavili izvirne interpretacije teme Dialog, ki so jih v različnih tehnikah ustvarili člani Društva keramikov in lončarjev. Društvo letos obeležuje zavidljivih 25 let delovanja. Ob tej priložnosti smo v Slovenski Bistrici skupaj ustvarjali ter izmenjevali svoja znanja in izkušnje. Obiskovalcem festivala smo predstavili posebno slovensko tehniko oblikovanja gline z usnjenim trakom na lončarskem vretenu na nožni pogon in atraktivno žganje keramike v tehniki raku.

V festivalskem tednu so potekale delavnice oblikovanja gline za vse generacije in predstavitve tečajev, ki jih jeseni izvajamo v CDUO. Obiskovalci od blizu in daleč so bili nad razstavo, prikazi, delavnicami in drugimi aktivnostmi izjemno navdušeni. Razstavo Keramika v Slovenski Bistrici smo zaradi velikega zanimanja podaljšali do 20. oktobra. Dobrodošli.

Avto Jarc

POOBLAŠČENI SERVISER ZA:

📍 Ptujška cesta, 2000 Maribor | 📞 02 450 34 00 | ✉️ servis@avtojarc.si, prodaja@avtojarc.si | 🌐 www.avtojarc.si

Zakaj na POOBLAŠČEN servis AVTO JARC?

- ▶ Ker so **kvalitetni, strokovni** in s **30 letno tradicijo**
- ▶ Ker mi **svetujejo** glede popravila, me **pokličejo**, ko je avto gotov in **razložijo** opravljeno delo
- ▶ Ker **hitro realizirajo** garancijska popravila
- ▶ Ker so **ugodni in prijazni**
- ▶ Ker mi omogočijo **osebni kontakt z odgovorno osebo**, ko si to zaželim
- ▶ Ker mi opravijo **zavarovalniško cenitev** in **popravilo škode**
- ▶ Ker mi **operejo avto**

Ugodnosti POOBLAŠČENEGA servisa AVTO JARC

- ▶ Ker si lahko ogledam ali **preizkusim široko paleto vozil** ter opravim **testno vožnjo**, medtem, ko čakam na vozilo
- ▶ Med čakanjem lahko opravim **nakupe za svoj avto** (olje, originalna in dodatna obvezna oprema, pnevmatike, platišča, verige, oblačila, THULE, igrače za otroke, avto sedeže,...)
- ▶ **Doživljenjska Asistenca - jamstvo mobilnosti**
- ▶ Da boste lahko opravili osebne zadeve preko telefona ali prenosnega računalnika je za Vas na voljo **Wi-Fi**

*Lz vami že
30 let!*

4. MEMORIAL MARJANA STREHARJA

11. veteranske športne igre vzhodnoštajerske pokrajine za 4. memorial Marjana Streharja, ki jih je pripravilo Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo

Slovenska Bistrica 23. septembra na Brinju, so se končale. Športne igre so kljub trenutnim razmeram privabile veliko udeležencev, udeležilo se jih je sedem ekip iz območnih veteranskih združenj Ormož, Maribor, Ptuj, Ruše, Slovenska Bistrica in Lenart ter Policijsko veteransko društvo Sever Maribor. Sproščeno tekmovanje je potekalo v naslednjih disciplinah: metu bombe, metu obročev na kovinski drog, ruskem kegljanju in šahu. V izenačenem boju je ekipa Ruš postala skupna zmagovalka in osvojila prehodni pokal pred ekipo Slovenske Bistrice, ki je osvojila drugo

mesto, tretje pa je pripadlo ekipi Maribora. Po razglasitvi končnih rezultatov se je predsednik OZVV Slovenska Bistrica Miran Krušič zahvalil vsem udeležencem in jih povabil na pogostitev, ki so jo pripravili domači kuharji.

Območno združenje Slovenska Bistrica je še enkrat dokazalo, da se tudi v zahtevnejših razmerah da pripraviti srečanje z druženjem na prostem, kot ga omogoča veteranski center na Brinju. Zahvale gre do tudi sekretarju Dragu Pristovniku za izjemno vodenje.

Brigita Ptičar

MEDGENERACIJSKI CENTER NA PRAGERSKEM

Med kraje v Sloveniji, ki imajo svoj medgeneracijski center, se je vpisalo tudi Pragersko. V stavbi starega zdravstvenega doma so v sodelovanju s KS Pragersko - Gaj, DU Gaj - Pragersko in TD Breza Pragersko - Gaj lepo uredili prostore, kjer bodo odslej potekale različne dejavnosti in omogočile prijetno druženje različnih generacij. Ob pomoči Občine Slovenska Bistrica so uredili zunanost stavbe. Njihova želja je, da bi center čimbolj zaživel. S skupnimi močmi so lepo uredili vse prostore, majhno kuhinjo in tudi okolico doma, pred stavbo medgeneracijskega centra pa je labod iz lesa, ki ga je z veseljem izdelal predsednik DU Gaj - Pragersko Zlatko Trebovšek. Razstavili so tudi obnovljen in dopolnjen prapor s podatki novega društva, ki ga bodo obogatili z žeblički darovalcev zanj.

V stavbi so svoje prostore dobili tudi člani KK Pragersko za svojo bogato zbirko pokalov in priznanj. V KS Pragersko - Gaj vidijo možnost odvijanja medgeneracijskih delavnic, ki bi omogočale prenos različnih znanj med generacijami. Pred kratkim so pripravili dneve odprtih vrat, obiskovalci so si lahko ogledali nove prostore, ki so jih člani DU Gaj - Pragersko in TD Breza Pragersko - Gaj obogatili z razstavami, ki predstavljajo dejavnosti društev.

Zaradi covid-19 slavnostne otvoritve niso imeli. Na otvoritev so povabili predsednika države Boruta Pahorja, ki se je pismeno zahvalil za povabilo, pismo pa bodo dali v okvir in obesili v enem izmed prostorov. V novih prostorih bodo lahko pripravljali različne rokodelske delavnice in tečaje, predvsem pa želijo dejavnost obogatiti s

predavanji o zdravem načinu življenja in reševanju pogostih težav starostnikov ter sodelovati z mladino in najmlajšimi. Njihova želja je, da bi članice in člani prostore sprejeli kot kraj, kjer bodo lahko pregnali osamljenost, poiskali zeleno družbo in obogatili svoje dneve.

Brigita Ptičar

TRI ZLATE ZA POLSKAVČANE

Člani footgolf kluba Sport club M z Zgoranje Polskave so poskrbeli na letošnjem državnem prvenstvu posameznikov za veliko presenečenje, saj so kot novinci osvojili največ naslovov državnega prvaka. Kar tri zlate medalje, ena srebra in ena bronasta je izkupiček, ki ga niso pričakovali niti v sanjah.

Sport klub M, ki ima svoje domicelno igrišče na golf igrišču Amon v Olimju, je v celoti presenetil. V premierni sezoni v državnem prvenstvu posameznikov so tako v članski kot v mladinski konkurenci dosegli sijajne rezultate. V Ljubljani, na zadnji tekmi sezone, je Robert Korošec po izenačenem številu točk v celotnem prvenstvu v velikem finalu in doigravanju premagal svojega največjega konkurenta v seniorski

kategoriji in osvojil zgodovinsko prvo medaljo za Sport klub M s Polskave. Več kot odlično se je odrezala mladinska ekipa, ki je z državnega prvenstva v Olimju prinesla kar štiri medalje. Mladinci so ugnali vso konkurenco v kategoriji U16. Karolina Pernek je slavila med dekleti U16, Anžej Kvas pa je bil v kategoriji dečkov U16 prepričljivo najboljši. Med mladinci je Tomaž Pernek za las zgrešil zlato in osvojil drugo

mesto, Jaka Jesenko je bil tretji. Tako so polskavski »emovci« postali najboljša ekipa leta po osvojenih zlatih medaljah med posamezniki. Sedaj jih čakata še državno ekipno prvenstvo in slovenski pokal.

Ekipo Sport kluba M v tej sezoni sestavljajo naslednji igralci: mladi: Anže Kvas, Aleš Kliček, Gabrijel Kuljanac, Aljaž Amon, Jaka Jesenko ter Karolina in Tomaž Pernek. Člansko vrsto sestavljajo Uroš Šmigoc, Neal Lahe Korošec, Jaka Rodošek, Peter Dirnbek, Nenad Vasič, Dejan Kvas, Admir Ičanovič, Anel Jahič, Robert Korošec, Nani Franc Matjašič in nekdanji nogometni reprezentant Mirnes Šišič, ki je v svoji karieri igral za Rudar, Crveno zvezdo in grški Olympiakos.

Footgolf klub Sport club M

NAŠA KNJIŽNICA DANES

Tako kakor vse slovenske knjižnice se je tudi Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica srečala s pokoronsko drugačnostjo svojega delovanja.

Osrednja knjižnica v Slovenski Bistrici in šest krajevnih knjižnic so svoja vrata za obisk uporabnikov zaprle 13. marca in jih ponovno odprle 4. maja 2020. Uporabniki so odprtje knjižnic težko pričakovali, saj so jim bile v času zaprtosti na voljo le elektronske knjige.

Po odprtju knjižnice smo se skupaj z uporabniki soočili z drugačno knjižnico. S knjižnico omejenega prostega dostopa do knjižničnega gradiva, z omejeno uporabo čitalnice in njenega gradiva ter

računalnikov. S knjižnico brez prireditev, obiskov predšolskih in šolskih skupin. Knjige so po vrnitvi v knjižnico tri dni v karanteni. Bralce opozarjamo, naj čim manj brskajo po knjigah, prej smo jih k temu spodbujali. Soočili smo se s knjižnico, kjer se uporabljajo maske, razkužujejo roke in se zahteva varnostna razdalja med uporabniki. Soočili smo se s knjižnico, ki je veliko nasprotje odprtega, dostopnega prostora – dnevne sobe lokalne skupnosti. Čeprav so storitve omejene in se prireditve izvajajo ob omejitvah, pa bralci in uporabniki po ustaljenih navadah prihajajo v knjižnico.

V primerjavi z lanskim letom in še posebej v času zaprtosti knjižnice se je povečala izposoja elektronskih knjig na portalu Biblos, beležimo osemkratno povečanje izposoje e-knjig, kakor tudi uporabo elektronskih baz podatkov dLib, Kamra, PressReader, Encyclopedia Britannica, EBSCOhost, IUS-INFO in drugih.

Povečala se je tudi uporaba Moje knjižnice, naročilo gradiva iz domačega naslonjača. Uporabniki si v veliki meri naročajo gradivo od doma in ga nato prevzamejo v knjižnici. Omogočamo tudi izposajo gradiva po pošti, kar se je še posebej izkazalo v času zaprtosti knjižnice.

Glede na posebne razmere delovanja knjižnice je njena uporaba pričakovana in zadovoljiva. V primerjavi z lanskim letom dosegamo okrog 70 odstotkov obiska in izposoje gradiva. Glede na dejstvo, da je

bila knjižnica skoraj mesec in pol zaprta in se niso izvajale prireditve, da ni bilo obiskov iz šol in vrtcev, smo z rezultatom upravičeno zadovoljni.

Začeli smo izvajati prireditve, seveda pod pogoji varovanja zdravja, ki nam jih nalaga NIJZ. Na dogodek se je treba prijaviti, saj lahko sprejmemo le do 50 obiskovalcev.

Ker še ne izvajamo vseh aktivnosti (bibliopedagoške ure, obiski otrok iz šol in vrtcev) in je omejena uporaba čitalnice s časopisi in revijami, pa je seveda v knjižnici manj obiskovalcev kakor pred epidemijo. Zgolj zaradi izposoje gradiva se uporabniki v knjižnici zadržijo manj časa. Pomislek ali bojazen, da naši uporabniki ne bi več našli poti do knjižnice in knjige, je zagotovo odveč.

Branje je skozi vsa obdobja našega življenja zelo pomembno. To se kaže še posebej zdaj, ko imamo tako omejene stike z drugimi ljudmi in zelo omejeno obiskovanje dogodkov, kulturnih prireditev, gledališča in podobnih vsebin. V poplavi informacij, v tem času predvsem negativnih in strah vzbujajočih, je knjiga balzam za naše misli. Tako se vsaj za nekaj časa umaknemo v druge svetove, kulture in razmišljanja.

“Nobena zabava ni tako poceni kot branje, niti noben užitek tako dolgotrajen.” (Lady Montague)

Vabljeni v knjižnico.

Patricija Breznikar, direktorica

10 LET KNJIŽNICE TINJE

Ko so pred desetimi leti zgradili prizidek k osnovni šoli na Tinju, sta svoje mesto dobila tudi vrtec in knjižnica. Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica je svoj oddelek na Tinju odprla 1. oktobra 2010. Sodobni, svetli in prijazni prostori se razprostirajo na 112 m². Od vsega začetka so namenjeni vsem krajanom in krajanke – vsem ljudem, ki imajo radi knjige. Knjižnica je v teh desetih letih močno

obogatila knjižnično zbirko – bralci lahko izbirajo med okoli 8000 izvodi knjižnega in neknjižnega gradiva. Če se sprehodijo po naših prostorih, lahko vsakdo najde nekaj zase: knjige za branje doma, revije za kratkočasenje, lutke, s katerimi otroci ustvarijo svoj pravljичni svet, ali didaktične igrače, s katerimi bogatijo svoj razvoj. Računalnik jim nudi povezavo do informacij na svetovnem spletu ... in še marsikaj bi se našlo.

V knjižnici enkrat mesečno ob sredah potekajo pravljичne urice, dvakrat letno otroci ustvarjajo na delavnicah, kjer pokažejo svojo kreativnost. Vsako leto vrtčevskim in osnovnošolskim otrokom podarimo predstavo – obiskali so jih že čarovnik, štrk iz Prekmurja, Mojca Pokrajculja, žabica v rdečih hlačkah in še kdo. V njihovih bleščočih očeh odseva veselje ob po-

potovanju v domišljjski svet. Otroci iz sosednjega vrtca in šole so pogosto naši gostje, radi prisluhnejo pravljici, si ogledajo knjižnico, nato pa se tudi vpišejo in nas obiskujejo skupaj s starši.

Nekajkrat letno pripravimo tudi raznolika predavanja – potopisna, o osebnostni rasti, zdravilnih rastlinah, gobarjenju ... Kar nekajkrat smo tudi organizirali pohod, ki smo ga poimenovali Zakladi tinjskega Pohorja. Tako smo se podali do Ančnikovega in Kotnikovega gradišča, obiskali zeliščarja Boža Žerjava in si ogledali Jakčev mlin. Nekaj izmed naših prireditev smo organizirali v sodelovanju s Turističnim društvom Tinje, ogleda pa obogatili s tematskimi pohorskimi pravljicami. Tudi v letošnji jeseni smo načrtovali podoben dogodek, toda verjetno ga bomo morali prestaviti na ustrenejši čas.

Imeli smo tudi dve večji razstavi, ki smo ju posvetili tinjskim ustvarjalcem. Prva je bila posvečena ljudski ustvarjalci Jelki Verdeljak in njeni pesniški zbirki Hrepenjenja, druga pa pisatelju in zbiralcu pohorskega ljudskega pripovedništva, Jožetu Tomažiču. Za razstavi so nam

gradivo prijazno odstopili potomci obeh ustvarjalcev. Oba dogodka sta spremljala literarna večera, obogatena z melodijami glasbenikov s Tinja. Uredili smo poseben kotiček, kjer so razstavljena dela, ki so nastajala izpod peres domačinov.

V Knjižnico Tinje je vpisanih 287 aktivnih članov, ki jo redno ali občasno obiskujejo. Zadovoljni smo, da so nas domačini v teh desetih letih prijazno sprejeli medse, da se je knjižnica dobro vključila v lokalno okolje in da se iz leta v leto vpisuje tudi vse več odraslih bralcev. Želimo si, da bi še več krajanov in krajanek začutilo besede Stephena Kinga: »Knjige so edinstvena prenosljiva čarobnost.«

Vabimo vas, da izkoristite možnost brezplačnega celoletnega vpisa v naši

knjižnici na Tinju. Veseli bomo, če nas boste obiskali v naši knjižnici na Tinju, ki je odprta ob ponedeljkih od 11. do 15. ure in ob sredah od 15. do 18. ure. Končala bom z mislijo neznanega avtorja: »Knjige, misli in dežniki delujejo le, če jih odpremo!«

*Aleksandra Repnik Merc,
knjižničarka v Knjižnici Tinje*

KNJIŽNICA MAKOLE V NOVEMBRU PRAZNUJE 10 LET DELOVANJA

Za leto 2020 bi lahko rekli, da do danes ni bilo ravno naklonjeno človeštvu. V prvi polovici tega leta se je zgodilo marsikaj, česar ljudje nismo bili najbolj veseli. Strah, žalost, trpljenje, bolezen niso preplavili le naše prelepe Slovenije, ampak ves svet. Toda kot je zapisal že pokojni pisatelj in novinar Christopher Hitchens: »Kar te ne ubije, te okrepi.« Verjamem, da se bo človeštvo po teh čudnih časih okrepilo. Verjamem, da bodo začeli ljudje iskati srečo v majhnih stvareh. Verjamem, da bodo hvaležni za majhne pozornosti in da se bodo veselili trenutkov, ki jih morda do danes niso opazili, tako kot se občani občine Makole že deset let veselijo tega, da imajo v svojem kraju splošno knjižnico, v kateri jim je na voljo za izposajo knjižno in neknjižno gradivo, hkrati pa lahko v knjižnici obiščejo katero od mnogih prireditev in predavanj, ki jih zanje organiziramo v knjižnici. Že deset let. Desetletje. Desetina stoletja. Za neskončnost kaplja v morje, za čas človeškega življenja pa dokaj dolga doba.

Začetki knjižnične dejavnosti v Makolah segajo v sredo prejšnjega stoletja, ko je bila po drugi svetovni vojni v kraju osnovana ljudska knjižnica. Sprva je bila knjižnica odprta ob nedeljah, pozneje so delovni čas spremenili. Takratne knjižničarke so bile »prostovoljke«, največkrat učiteljice, ki za svoje delo v knjižnici niso prejemale plačila. Pozneje so knjižnico zaprli, gradivo pa je bilo razdeljeno, nekaj je bilo prepeljanega v knjižnico v Slovenski Bistrici.

V Makolah je imela svoje postajališče Potujoča knjižnica Mariborske knjižnice, leta 2010 pa je Potujoča knjižnica kraj prenehala obiskovati, saj je svoja vrata občanom v prostorih šole odprla krajevna knjižnica Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica, Knjižnica Makole.

Knjižnica Makole je krajevna knjižnica Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica. Obratuje od meseca novembra leta 2010 in je na voljo vsem občanom občine Makole in tudi drugim. V Knjižnici Makole potekajo poleg izposoje knjižničnega gradiva še druge dejavnosti, kot so različne prireditve za otroke in odrasle: bralna značka za odrasle, pravljica doživljaja, ustvarjalne delavnice, bibliopedagoške ure za predšolske otroke in osnovnošolce, sodelujemo v nacionalnem projektu Rastem s knjigo za osnovnošolce, v mednarodnem projektu Noč knjige, izvajamo pilotski bralno spodbujevalni projekt Knjižni zakladi malega Lovra, predavanja ter različna druženja, kot je na primer študijski krožek, ki poteka pod okriljem Ljudske univerze Slovenska Bistrica.

Knjižnica Makole zelo dobro sodeluje z Vrtcem Otona Župančiča Slovenska Bistrica, enoto Krtek Makole in z Osnovno

šolo Anice Černejeve Makole, saj vodilni v teh ustanovah cenijo branje in knjige ter se zavedajo, da branje ni le razvedrilo, ampak veliko doprinese h kakovosti življenja. Občina Makole, ki je soustanoviteljica Knjižnice Makole, ima za naše prošnje in potrebe vedno posluh in poleg rednega letnega sofinanciranja knjižnici velikokrat omogoči kakšno dodatno prireditev, kot so na primer nekatere lutkovne predstave za otroke, pogostitev predšolskih otrok ob podelitvi eko bralne značke in drugo.

Število članov knjižnice s stalnim prebivališčem v občini Makole iz leta v leto raste. Glede na statistike ocenjujemo, da je član knjižnice že vsak peti prebivalec naše občine in da si vsak občan občine Makole na leto v povprečju izposodi štiri knjige.

V Knjižnici Makole je članom knjižnice na voljo za izposajo 9.564 enot knjižnega gradiva in 626 enot neknjižnega gradiva (revije in časopisi, DVD-ji, CD-ji, e-publikacije ...).

Knjižnica Makole je odprta ob ponedeljkih od 10. do 15. ure in ob sredah od 13. do 18. ure. Julija in avgusta pa vas med knjižne police vabimo le ob sredah od 13. do 18. ure.

Z željo, da bi bila naša družina ljubiteljev knjig in branja še obsežnejša, Knjižnica Makole ob svojem »rojstnem dnevu« vsem novo vpisanim članom podarja brezplačno celoletno članarino.

Vabljeni v knjižnico. Vabljeni v svet druženja, branja in znanja.

Mojca Plaznik Plavec

UTRINSKI S PRIREDITEV

DENIS AVDIČ: »NA KOŽO MI JE PISANA VLOGA MOŽA IN OČETA.«

V okviru Vošnjakove bralne značke za odrasle smo po nekajmesečnem premoru prireditev gostili Denisa Avdiča. Vošnjakova bralna značka poteka že sedmo sezono in letos beremo knjige s humorno vsebino pod skupnim imenom Za crknit od smeha.

Zagotovo je bil za nas poseben večer, tako kot je poseben in drugačno vse leto, ko se prilagajamo danim spremembam. Kljub temu ali pa ravno zaradi tega smo to prireditev in gosta nestrpno čakali. Z njim se je pogovarjala Mojca Plaznik Plavec.

Denis Avdič ni le tisti slovenski komik ter radijski in televizijski voditelj, ki mu po ostrini humorja ni lahko biti enak. Je tudi nekdanji policist in težke delovne izkušnje so ga zagotovo definirale na poseben način. Nekatere smešne prigode iz policijskega obdobja kot tiste krute in tragične nam je skozi pogovor tudi zaupal. Poleg tega je Denis Avdič znan tudi kot imitator, gledališčni igralec in stand up komik. Ko ga poslušamo v vlogi radijskega voditelja jutranjega programa, nikakor ne moremo mimo njegovega občutka za dobrotelost in njegovo zmožnost najti prave besede, kadar so življenjske zgodbe še posebej težke. Vendar želi slišati vse, pa če je še tako neverjetno.

Sam pravi, da se najbolje počuti v vlogi moža in očeta, vendar ni prepričan, če je v tem tudi dober. Najbolje pa se Denis

Avdič znajde kot radijski voditelj, kjer je lahko tak, kot želi, čeprav je same improvizacije pri jutranji oddaji le okoli deset odstotkov. Ekipe jutranjega programa na radiu si sebe predstavlja kot družbo vsakega poslušalca, kjerkoli že je ali karkoli že počne. Seveda Denis Avdič vstaja zelo zgodaj in tega se ne bo nikoli navadil. Vedno znova se sprašuje, čemu, kaj mu je tega treba, in razmišlja o odgovodi. Kakor hitro pa sede za mikrofona, čuti, da je to to, da v tem uživa in da mu služba ne predstavlja nobenega napora. Kljub temu se v prihodnosti vidi predvsem na odrskih deskah, kjer nas je v preteklosti že dodobra nasmejal.

Kamorkoli se bo njegova poklicna pot obrnila, sem prepričana, da nas kot gledalce ali poslušalce ne bo pustil na cedilu. V njegovi in seveda v družbi naših obiskovalcev je bil večer čudovit in nepozaben.

Tanja Jakolič

VPLIV HRANE PRI NEKATERIH ZDRAVSTVENIH TEŽAVAH

Veliko zanimanje za predavanje, kako vpliva prehranjevanje pri določenih zdravstvenih težavah, nam je bila samo še ena potrditev, da druženja v taki obliki vsekakor potrebujemo. Eriko Brajnik smo gostili v naši knjižnici v sodelovanju z Društvom zeliščarjev Hermelika.

Erika Brajnik je naturopatinja, predsednica naturopatov v Sloveniji in predstavnica svetovne naturopadske federacije WNF za Evropo, pomaga ljudem iskati vzroke slabega počutja ali bolezni ter jih uči, kako pomembno se je vsak dan posebej odločiti za zdravje. Cilj vsakega naturopata je doseči pri človeku to, da ima človek pod kontrolo svoje telo in ne telo njega.

Predavateljica je posebej poudarila, kako pomembno je poslušati svoje telo, ker takoj kliče na pomoč, ko začuti, da v njem nekaj ne deluje pravilno. Kadar vseeno pride do akutnih težav, pa moramo ukrepati celostno. Priporoča urejanje prehrane, da se telo prečisti strupov. Ker v telesu vlada kaos, ga je treba najprej prečistiti s primerno prehrano. Torej je treba spremeniti način življenja in po potrebi v prehrano vnesti mikrohranila. Več si lahko preberete v njenih priročnikih, v katerih najdete nasvete in tudi recepte.

Ljudje vedno iščemo linijo najmanjšega napora, čudežno tabletko, ki bi rešila vse težave, kar je napačno. Čeprav vsi dobro vemo, da je treba spremeniti veliko več

in zraven dodati redno telesno vadbo. Spremembe pa so za nas pogosto težke in neprijetne, vendar so edina stalnica v našem življenju.

Tanja Jakolič

V KNJIŽNICI POSTAVLJENO NA OGLED

V Knjižnici Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica si še te dni, do 6. novembra 2020, lahko ogledate dve razstavi.

NATURE IN FIRE je samostojna slikarska razstava Nika Škorjanca. Tema razstave so ogrožene vrste živali, kot so čebela, kozorog, netopir in človeška ribica. Živali so upodobljene v dveh likovnih tehnikah. Izdal je tudi pesniško zbirko z naslovom Narava v ognju, ki je prav tako posvečena ogroženim živalim. Sicer pa je Nik tudi avtor knjig Pod modrino in

Flamingo Filip ter zbirke pesmi o mami. Knjige so na razstavi v vitrini knjižnice.

Nik je vedoželjen najstnik, živi v Pobrežju, svoje sposobnosti je dokazoval že na Osnovni šoli Pohorskega bataljona v Oplotnici. Njegov talent je prepoznala učiteljica, ki ga je prijavila na likovno-literarni natečaj v Avstriji. Na tem natečaju je Nik zmagal, lani pa osvojil drugo mesto. Nagrajen je bil tudi za pesem, ki je bila objavljena v knjigi Kakšno Slovenijo si želim. Poudariti velja, da so na tem natečaju so-

delovali otroci iz vsega sveta.

V KNJIŽNICI POSTAVLJENO NA OGLED

Druga razstava, **DESETLETKA TINJA IN MAKOL**, je namenjena našima in vašima najmlajšima krajevnima knjižnicama. Jesen 2010 je bila za Knjižnico Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica plodna. Meseca oktobra se je namreč na Tinju odprla njena peta enota, krajevna Knjižnica Tinje. Krajan KS Tinje so ob krajevni knjižnici, ki se nahaja v mansardi vrtca, pridobili tudi prizidek k osnovni šoli in

prenovo obstoječih prostorov, najmlajšim pa je bil zgrajen dvoodelčni vrtec. Novembra so novo krajevno knjižnico dobili občani Makol, kar je šesta krajevna knjižnica bistriške knjižnice. Posebnost te knjižnice je, da si prostor deli s šolsko knjižnico. Obe knjižnici živita s krajem in z lokalno skupnostjo tudi dobro sodelujeta in se povezujeta. Skozi vitrine se lahko sprehodite po utrin-

kih z otvoritev in po ključnih statističnih podatkih obeh knjižnic. Iz domoznanstva pa smo k obema krajevnima knjižnicama na ogled postavili literaturo njunega kraja.

Vabljeni, da se po desetletki obeh knjižnic sprehodite tudi na www.kamra.si.

Natalija Stegne

BREZPLAČNO BREŽIČNO OMREŽJE WiFi4EU V SLOVENSKI BISTRICI

V Slovenski Bistrici od letošnjega poletja deluje brezplačno javno brezžično (WiFi) omrežje WiFi4EU. Cilj pobude WiFi4EU je občanom in drugim obiskovalcem mesta zagotoviti dostop do interneta visoke kakovosti po vsej EU prek brezplačnih dostopnih točk Wi-Fi na javnih mestih, kot so parki, trgi, stavbe javne uprave, knjižnice in druga javna mesta.

V okviru pobude WiFi4EU je Občina Slovenska Bistrica uspešno kandidirala za pridobitev finančnih sredstev, ki jih je

Evropska komisija namenila za financiranje izgradnje brezžičnih javnih dostopnih točk Wi-Fi v središčih javnega življenja.

Omrežje WiFi4EU je namenjeno vsem (tako lokalnim prebivalcem kot drugim obiskovalcem mesta), ki se nahajajo bodisi na zunanjih javnih površinah v mestu Slovenska Bistrica bodisi v notranjih prostorih Zavoda za šport Slovenska Bistrica, Knjižnice Josipa Vošnjaka in Občine Slovenska Bistrica in potrebujejo začasni dostop do interneta. Območje pokritosti

omrežja Wifi4EU je označeno na priloženem zemljevidu.

Glede na omejena finančna sredstva, namenjena za izvedbo tega projekta, so bila izbrana tista javna mesta, kjer je bilo možno zagotoviti karseda široko pokritost območja oziroma kjer se zadržuje večje število potencialnih uporabnikov (Trg svobode, avtobusna postaja, Športni park Slovenska Bistrica, kopališče ...).

Vabljeni, da se povežete tudi vi!

7. ŠPORTNI VIKEND

Foto: Aleš Kolar

Športna zveza Slovenska Bistrica je konec septembra in v začetku oktobra izvedla 7. Športni vikend, ki je bil sprva načrtovan za mesec junij, a je bil zaradi epidemije novega koronavirusa prestavljen. S tradicionalno prireditvijo, ki so jo ob spoštovanju pravil NIJZ-ja pripravili v okrnjeni in prilagojeni obliki, so obeležili tudi novi državni praznik, dan slovenskega športa. Na tretjem spominskem turnirju Bojana Siniča v malem nogometu so odigrali eno tekmo, Kegljško društvo Slovenska Bistrica je organiziralo turnir v kegljanju, Pikado klub Špica tekmovanje v pikadu, DU Pragersko - Gaj pa turnirje v kegljanju

s kroglo na vrvici.

V okviru tretjega spominskega turnirja Bojana Siniča se je združena ekipa športnih delavcev in novinarjev pomerila z mladim moštvom Futsal kluba Kebelej. Po izenačenem boju so s 4 : 2 zmagali mladi nogometaši Keblja. Bojan Sinič, dolgole-

tni urednik Tednika Panorama, je bil velik privrženec športa. Med drugim je bil predsednik Športne zveze Slovenska Bistrica, z veliko vnemo je vrsto let pripravljala tradicionalno prireditev Športnik leta občine Slovenska Bistrica. Bil je športnik rekreativec in tudi glavni pobudnik za ustanovitev novinarske nogometne ekipe, ki je sodelovala na različnih turnirjih.

Kegljaško društvo Slovenska Bistrica je organiziralo turnir, na katerem so se pomerili moški, ženske iz društva upokojencev in paraplegiki. V moški konkurenci je zmagal Jože Purgelj pred Dušanom Mustafom in Ivanom Poplatnikom. Pri žen-

skah je slavila Lidija Burič, drugo mesto je osvojila Jožica Žerjav, tretja pa je bila Jožica Plavšič. Izmed invalidov je prvo mesto osvojil Miran Jernejšek pred Damjanom Herčkom in Zdenkom Lilekom.

Na športnem vikendu je sodelovalo tudi Planinsko društvo Pohorje Zgornja Polskava, ki je izvedlo pohod v naselje Spodnje Prebukovje. Udeleženci pohoda so se zbrali pred parkom v Slovenski Bistrici. Pot jih je vodila med vinogradi, kjer so uživali v lepih razgledih, soncu in dobri družbi. Pri vinogradništvu Brezovšek so imeli degustacijo in predstavitev pridelave vin. V Spodnjem Prebukovju so si ogledali še zeliščni vrt in nadaljevali pot čez Kamenitec v Slovensko Bistrico. »Žalostni smo, da nismo uspeli izpeljati Športnega vikenda v prvotno planirani obliki, saj se je v minulih letih izkazalo, da Slovenska Bistrica potrebuje takšne prireditve. Rizik organizacije športnih dogodkov je v tem trenutku takšen, da se večina klubov in društev tokrat ni odločila za njihovo organizacijo. Ostaja nam upanje, da bo 8. Športni vikend takšen, kot smo ga bili vajeni do sedaj,« je povedal Boštjan Fridrih, sekretar Športne zveze Slovenska Bistrica.

Tomaž Ajd

Uredba št. ...

Kakšen dan nazaj se mi je zahotelo večerjati damjankovo jelenjo zarebrnico po lovsko. Kakopak sem zavil v priznano gostišče »Pri Rogatem jelenu«, ki odsihmal slovi po specialitetah iz divjačine. Vstopim, slečem suknjič in sedem k edini še preostali prosti mizi. Takojci prihiti natakar z jedilnim listom. »Boste jedli?« »Vsekakor, vsekakor.« »No, medtem, ko boste izbrali, prinesem jedilni pribor.« Ne mine minuta, ko na mizo položi nož, vilice, žlico in skarje. »Oprostite«, ga nekoliko čudno pogledam. »Zakaj pa skarje?« »Spoštovani gost, med obrokom morate imeti masko obvezno na obrazu. S skarjami si boste izrezali odprtino za usta.« »Kakšno odprtino za usta, lepo vas prosim? Od kdaj pa to?« »Od danes naprej. Če se ne veste, vlada je na včerajšnji nočni seji sprejela uredbo številka... eee, samo trenutek, da se spomnim. No, pa saj ni važno. V glavnem, uredba predpisuje v gostinskih lokalih obvezno uporabo maske tudi med uživanjem hrane in pijače.« »Krščen matiček pa menda ja ne pričakujete, da si bom zdaj tu sredi gostišča na maski izrezoval odprtino za usta? Kaj, če se pčim v ustnico, te krvavitve zlepa ne ustaviš.« »Ni problema, izreže vam jo lahko tudi naš strokovnjak. Ravno danes smo ga zaposlili.« »Počakajte malo, zaposlili ste strokovnjaka za izrezovanje ustnih odprtin na zaščitnih maskah?« »Ja, krojača z bogatimi 30-letnimi izkušnjami na področju modeliranja. Saj veste, naš gost je kralj.« »Ja, ja, se dobro, da mi niste na mizo položili tudi zezla. Veste kaj, pojdite se lepo solit z vašo butasto uredbo!« »Oprostite, uredba ni naša ampak vladna. In uredbe je treba spoštovati, saj smo pravna država. Pa se kazni so dodobra zasoljene.« Nekaj trenutkov sva nepremično zrla drug v drugega, nakar dolgin spregovoril: »Gospod, treba se bo odločiti, tam pri vratih štiričlanska družina že nestrpno čaka na prsto mizo. Kot vidite, imajo vsi na maskah izrezano ustno odprtino.« S sunkovito kretnjo sem snel suknjič z obešalnika, brcnil v vrata in odvihral iz gostilne. V mraku za prvim vogalom pa šok. Pred mano je vzniknila zajetna mrcina z masko na obrazu in s pipcem v roki. »Pri priči izprazni žepe, ali bo pa lurež!« »Jasno!« »Ja... ja... jasno«, sem uspel nekako izdavit in iz zepa izvlekel bankovec za 100 evrov. Izpulil mi ga je iz rok in jo pobrisal v noč kot laški soldat s fronte. Še dobro, da se capin tolovajski ni spomnil na mobilitel. Brž sem poklical klicni center in naznanil rop. Policista sta se pripeljala v pičle pol ure. »Kaj se je zgodilo?« »Oropali so me.« »Aha, koliko jih je pa bilo?« »Samo edene«, sem skrušeno odgovoril. »Ste si mogoče zapomnili kakšno podrobnost, ki bi lahko bila koristna za preiskavo? Recimo, njegov glas. Je bil bas, tenor, bariton? Je mogoče oponašal alt?« »Težko rečem. Samo trenutek, nek detajl mi je pa vseeno ostal v spominu.« »Kateri pa?«, me je policist pogledal z očmi, polnimi pričakovanja. »Na obrazu je imel masko in na njej izrezano odprtino za usta.«

(Op. p: Pričujoča zgodba je fikcija. Zaenkrat).

VI SPRAŠUJETE, MI ODGOVARJAMO!

V mojem bloku ima že skoraj vsak drugi stanovalec psa. Cele dneve poslušamo lajež, cvilež in rjojenje.

Zakaj se to dovoljuje?

1. Zakaj nergaš? Pes je vendar človekov najboljši prijatelj (Vinko).
2. Tudi naš blok vse bolj spominja na zverinjak. Ko sem to omenil predsedniku sveta stanovalcev, je name naščuval svojo krvoločno čivavo (raztrgana hlačnica).
3. Bolje živeti s psom kot na psu (realist).
4. Odkar so se v našo stolpnico priselili neki Kitajci nimamo več teh težav (mokra tržnica).
5. V našem bloku ima pa vsak drugi stanovalec ovco (Kosova republik).

Vir: tednik Panorama

SONET ZA 10 👍

BLAŽENI

*O, blažen bodi čas ko govori
ta naš vsevedni Te-Ve samuraj,
seznanja nas z ukrepi in preti,
dobil je vzdevek Covid policaj.*

*In blažen sivolasi mojster Krek,
ki z Jelkotom se v eno je spojil.
Oba razlagata nam da potek
okužbe je vse bolj nepredvidljiv.*

*In blaženi na moč vsi ti ukrepi,
in blažena vsa ta priporočila,
in kar še raznih smernic k temu gre.*

*In blaženi prav vsi sprejeti sklepi,
in blaženi, ki v vladi zdaj sede,
in zmeda blažena okrog bacila.*

**SOCIALIZEM: 157 STANOVALCEV NA ENEM NASLOVU
KAPITALIZEM: EN STANOVALEC NA 157 NASLOVIH
KOMUNIZEM: 157 STANOVALCEV NA 157 NASLOVIH**

UNIDEL

UNIDEL d.o.o.
Kraigherjeva ulica 37
2310 Slovenska Bistrica

Poskrbite za svojo varnost
s COVID izdelki:

- zaščitne rokavice
- zaščitne maske
- zaščitna očala
- zaščitna oblačila

ZAŠČITNA OBLAČILA

ZAŠČITNA OBUTEV

ZAŠČITNE ROKAVICE

ZAŠČITA GLAVE IN DIHAL

PRALNICA PERILA

OZNAČEVANJE OBLAČIL

osebna varovalna oprema
z vami že več kot 20 let

080 28 26

www.unidel.si

KUPON ZA 10% POPUST

Izrežite kupon za 10% popust in ga uveljavite za nakup izdelkov iz naše zaloge. Kupon velja samo za en nakup do 31.12.2020. Popusti se med seboj ne seštevajo.

Aluminium Kety Emmi d.o.o.

"Aluminiju dajemo sijaj!"

ISO 9001
ISO 14001
ISO 45001

BUREAU VERITAS
Certification

aluminium kety

emmi

proizvaja bogato in raznoliko paleto polizdelkov, vgradnih elementov ter izdelkov, ki so proizvedeni

- z mehansko in površinsko obdelavo (lasten obrat za eloksiranje) ekstrudiranih aluminijastih profilov,
- z montažo aluminijastih komponent z drugimi materiali (kovinski, plastični, leseni elementi, steklo) in
- s hladnim preoblikovanjem - profiliranjem tankostenskih aluminijastih, jeklenih, bakrenih trakov.

IATF 16949:2016

BUREAU VERITAS
Certification

Oskrbuje podjetja iz najrazličnejših industrijskih branž, še zlasti:

INDUSTRIJO
BELE TEHNIKE,

INDUSTRIJO MEDICINSKE
TEHNIKE IN OPREME,

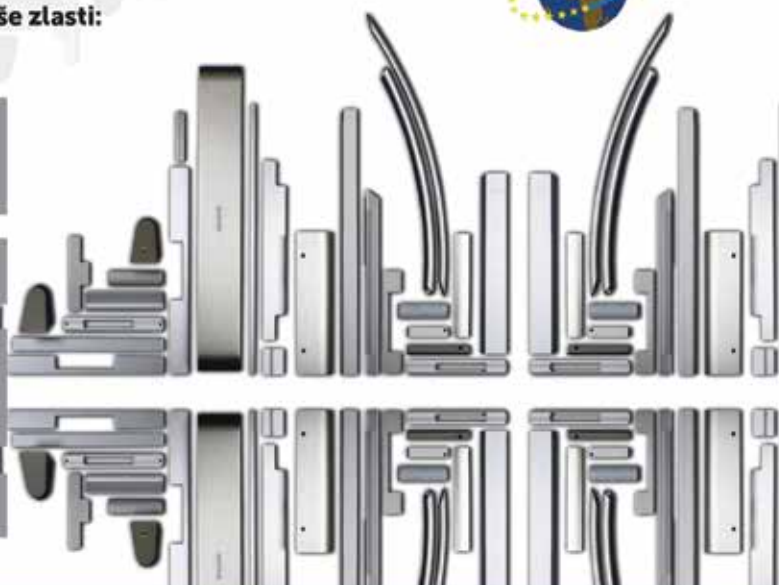
POHIŠTVENO
INDUSTRIJO,

ELEKTROINDUSTRIJO,

- kuhinjsko pohištvo
- pisarniško pohištvo
- kopalniško pohištvo
- vrtno pohištvo

AVTOMOBILSKO INDUSTRIJO
IN INDUSTRIJO VOZIL,

GRADBENIŠTVO ITD.

**OSTANIMO PREVIDNI.
VIRUS JE ŠE VEDNO
MED NAMI.
UPOŠTEVAJMO PRAVILA.**

